

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, AUGUST – RUGPJŪČIO 7, 2014 • Vol. CV Nr. 92 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-06-14

ŠIAME NUMERYJE:

„Laisvė“ pajuto lietuvių
vienybę – 4 psl.

Vyčiai rinkosi
Californijoje – 7 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Laisvės švyturys iš tolimos salos

**Rugpjūčio 6 d.,
trečiadienį, Seimo
rūmuose paminėtas
Gotlando
komunikato
25-metis.**

Renginio dalyvius pasveikino Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė. Pranešimą skaitė istorikas, politologas, humanitarinių mokslų daktaras Česlovas Laurinavičius. Minėjime taip pat kalbėjo vienas iš Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigėjų, Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos pirmininkas, aktyvus politikos ir visuomenės veikėjas Antanas Buračas; Lietuvos Sąjūdžio ikūrėjas, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Vytautas Landsbergis; buvęs Seimo pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, aktyvus politikos ir visuomenės veikėjas, renginio iniciatorius Česlovas Juršėnas; Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, advokatas, buvęs Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas Kazimieras Motieka; Lietuvos laisvės lygos ikūrėjas, istorikas, politikas ir visuomenės veikėjas Antanas Terleckas; Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys, diplomatas ir politikas Justas Vincas Paleckis; Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, politikas ir visuomenės veikėjas Romualdas Ozolas; Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, politikas ir visuomenės veikėjas Bronislovas Genzelis. – 2 psl.

Istorinė akimirka ir ją liudijantis
dokumentas

LIETUVOJE STOVYKLAUJA VAIKAI IŠ VISO PASAULIO

Lietuvos Respublikos Seime lankėsi pasaulio lietuvių vaikai, kurie rugpjūčio 1–7 dienomis dalyvauja vasaros poilsio stovykloje Lukšiuose, Zyplių dvare, Šakių r. Stovyklos šūkis – „Nutieskime tiltelį į tėvų ir prosenelių žemelę“. Vaikai stovykloje susipažįsta su lietuvių kultūra, istorija, senovės lietuvių buitimi, mokosi lietuvių šokių, dainų. Seime vaikai susitiko su Lietuvos laisvės gynėjais, lankėsi Sausio 13-osios memoriale, Seimo posėdžių salėje, Kovo 11-osios Akto salėje.

Olgos Posaškovos nuotr.

Atverti duris JAV dujoms ir naftai

Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis liepos 30 d. dalyvavo viešoje nevyriausybinių politikos organizacijos „American Security Project“ surengtoje diskusijoje apie JAV suskystintų gamtinių dujų eksporto perspektyvas.

Susitikimo metu aptartos problemos dėl per mažų dujų ir naftos eks-

porto apimčių, neatitinkančių dabartinio globalinio poreikio, taip pat tokio eksporto įtakos geopolitiniam veiksniam.

Ž. Pavilionis pabrėžė, kad labai svarbu kuo greičiau plačiau atverti duris JAV dujų ir naftos eksportui.

„Argumentai leisti eksportuoti JAV naftą ir dujas akivaizdūs. Tai ne tik paskatintų globalios energetinių resursų rinkos kūrimą, kuri geriausiai atitiktų gamintojų ir vartotojų lūkesčius, bet ir smarkiai sumažintų Europos priklausomybę nuo Rusijos. Pastarasis argumentas tapo dar la-

biau aktualus Rusijai okupavus Krymą ir toliau grubiai kišantis į Ukrainos vidaus reikalus“, – sakė Lietuvos ambasadorius.

Šiame renginyje dalyvavo ir JAV Valstybės departamento Energetinės diplomatijos biuro Europos direktorė Robin L. Dunningan.

Diskusijos metu Lietuvos atstovas sulaukė ir itin daug pagyrų Lietuvai, kuri pirmoji visame regione sukūrė reikiamą infrastruktūrą suskystintų dujų importui.

LR ambasados JAV info

Visada kur nors pasaulyje yra rytas – R. H. Horne

Lietuvi, Latvi ir Este. Pranešk pasauliui apie BALTIJOS KELIO stebuklą. MES, du milijonai lietuvių, latvių ir estų, išėję į Baltijos kelią 1989 metais rugpjūčio 23 dieną 19 valandą susikabinome rankomis ir širdimis, pasmerkėme nusikaltėliškąs Molotovo ir Ribbentropo paktą ir pakto slaptuosius protokolus ir tarėme: LIE-TUVA, LATVIJA ir ESTIJA turi būti nepriklausomos”.

Šis atsišaukimas po 20-ties metų, 2009-ųjų liepos 30 d., buvo patalpintas LR užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje. Atsišaukime, pasirašytame 1989 metų Baltijos kelio dalyvių ir organizatorių vardu, primenama, kad dalyviai buvo vieningi ir solidarūs, kad su savimi išsinešė neblėstantį brolybės jausmą ir Laisvės skambesį. Primenama, kad tauta gyva tol, kol ji atsimena ir vertina savo tautos istoriją. „Nebūkim abejingi savo šaliai, kalbai, istorijai ir kultūrai... Perduokime tai vienas kitam, savo vaikams, anūkams, ateinančioms kartoms ir Pasaulio žmonėms”. Atsišaukimas baigiamas kvietimu:

„Viso pasaulio lietuviai, latviai ir estai, kur Jūs bebūtumėte, 2009 m. rugpjūčio 23 d. 19 val. skambant dainai ‘Argake Baltimmaad, Atmosas Baltija, Bunda jau Baltija’ paimkime vienas kito ranką ir visi tvirtai susikabinkime rankomis bei širdimis, nes BALTIJOS KELIAS – tai mūsų solidarumo ir vienybės kelias!” Lietuvoje gyvenantys buvo kviečiami rankomis susikabinti prie koplytstulpių, miestų ir rajonų aikštėse bei kitose vietose.

Žiniasklaidoje jau skaitėme, kad „Baltijos kelias” yra įtrauktas į UNESCO (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos) „Pasaulio atminties” sąrašą. UNESCO komisijos sekretoriato vadovės Astos Dirmaitės teigimu, Baltijos kelio dokumentinio paveldo įtraukimas į šį sąrašą reiškia, kad šis įvykis pripažintas pasaulinės svarbos įvykiu. Baltijos valstybių vyriausybės tai pasaulinei organizacijai įteikė dokumentus, fotografijas, vaizdo įrašus, kuriuose pasakojama apie pasiruošimą šiai akcijai, jos įgyvendinimą ir rezultatus.

Baltijos kelias – tai 600 km ilgio susikibusių žmonių grandinė, prieš 25-erius metus, minint 50-ąsias Ribbentropo-Molotovo pakto metines, sustojusi sujungti trijų Baltijos šalių sostines – Vilnių, Rygą ir Taliną. Lygiai 7 val. vak., pasigirdus radijo signalams, šimtų tūkstančių žmonių grandinė nusidriekė nuo Gedimino bokšto Vilniuje per Ukmergę, Panevė-

Kas gali užmiršti Baltijos kelią?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

žį, Pasvalį, Bauskę, pro laisvės paminklą Rygoje, iki Hermano bokšto Taline. Šiuo simbolišku rankų susikabinimu, išreiškiant norą būti laisviems, simboliškai atsiskirta nuo Sovietų Sąjungos. Apskaičiuojama, kad iš viso kelyje stovėjo daugiau nei 2 milijonai žmonių. Visame kelyje plevėsavo juodi gedulo kaspina, degė žvakutės, primindamos apie sudėtas aukas ir patirtą skausmą.

Baltijos kelią organizavo Lietuvos persitvarkymo sąjūdis bei Estijos ir Latvijos liaudies frontai. Kelias yra įtrauktas į Guinness pasaulio rekordų knygą kaip ilgiausia žmonių grandinė. Panašios akcijos buvo rengiamos dar kelerius metus. 1991 m. vyko Liepsnojantis Baltijos kelias – buvo deginami laužai. Baltijos kelio pradžios reikia ieškoti 1989 m. gegužės 14–15 d. Taline įvykusioje Baltijos asamblėjoje. 1989 m. liepos 15 d. Pärnu mieste, irgi Estijoje, susirinkę trijų Baltijos tautų išsivaduojamųjų judėjimų atstovai nutarė surengti bendrą solidarumo akciją – Baltijos kelią – ir tuo dar kartą parodyti sovietų valdžiai ir pasaulio tautoms apie vienybę ir ryžtą siekiant laisvės bei nepriklausomybės.

Vikipedijos santraukoje rašoma, kad Baltijos kelias įrodė, kad trijų buvusių valstybių nepriklausomybės atkūrimo siekia ne tik tautiniai judėjimai, bet visos trys Baltijos tautos. „Ne be šios akcijos politinio, visuomeninio ir net vizualinio išpūdžio SSRS antrasis Liaudies deputatų suvažiavimas, nors su tam tikromis išlygomis, bet pripažino, kad Molotovo-Ribbentropo paktas ir slaptieji protokolai prieštarauja tarptautinei teisei, kad Baltijos valstybių suverenitetas neteisėtai sutriptas. Tai buvo viena svarbiausių masinių akcijų, aukščiausia emocinė tautų solidarumo apraiška”.

Tą pačią dieną Maskvoje prasidėjo Pabaltijo tautų savaitė, skirta Lietuvai. Koncertavo choras „Tremtinys”. Puškino gatvėje vyko mitingas Molotovo-Ribbentropo pakto 50-mečiui paminėti. Jo metu milicija mušė, suiminėjo žmones, atiminėjo Pabaltijo tau-

tines vėliavas. Leningrade taip pat vyko mitingas pakto 50-mečiui prisiminti. Novosibirske prie miesto bibliotekos vyko mitingas, kur buvo iškabintos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos, perrištos juodais kaspinais. Pasaulio jaunimo kongreso metu Paryžiuje pabaltiečiai surengė demonstraciją–eiseną nuo Triumfo arkos iki Laisvės paminklo. Eifelio bokšto fone įvairių kraštų atstovai reikalavo išvesti sovietinę kariuomenę iš

Pabaltijo valstybių.

Neapsieita ir be grasinimų. Rugpjūčio 26 d. per Maskvos televiziją buvo perduotas TSKP CK pareiškimas, kuriame priešiskai vertinama padėtis Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, o rugpjūčio 23 d. masių akcija įvertinta kaip siekis nuteikti Pabaltijo Respublikų tautas atsiskyrimui nuo Sovietų Sąjungos. Buvo grasinama, kad „Nueita per toli”. Pareiškimas skelbė: „Pabaltijo tautų likimui gresia rimtas pavojus. Žmonės turi žinoti, prie kokios bedugnės juos stumia nacionalistų lyderiai. Jeigu jiems pavyktų pasiekti savo tikslus, padariniai gali būti katastrofiški. Galėtų iškilti klausimas dėl paties jų gyvybingumo”.

Tai neužmiršamos akimirkos iš prieš dvidešimt penkerius metus buvusių įvykių. Minint Baltijos kelio 25-erių metų sukaktį yra sudarytas rengimo komitetas. Paskleistame kvietime rašoma, kad vėl bus susitiktą rugpjūčio 23 d. Baltijos kelyje. Renginio pradžia 10 val. ryte Katedros aikštėje, Vilniuje. Nuo 11 val. r. iki 20:30 val. v. renginiai Baltijos kelyje. Kviečiami Lietuvos miestų, miestelių, rajonų žmonės rinktis Baltijos kelyje prie savo krašto atminimo ženklų. Daugiau informacijos: <http://baltijoskelias.lrs.lt>. Nurodytose vietose nurodytu laiku renginio delegacija sustos prie Baltijos kelio atminimo ženklų, prie kurių rinksis Lietuvos miestų ir rajonų atstovai. 20:40 val. renginio delegacija atvyksta prie Lietuvos-Latvijos pasienio, kur bus paminklo Baltijos keliui atidengimas.

„Susirinkime Baltijos kelyje ir dar kartą patirime tą nepakartojamą vienybės, bendrumo ir solidarumo jausmą, primindami pasauliui, kad istorinė atmintis gyva”, rašoma išplatintame kvietime. Tuo pačiu kviečiame „Draugo” skaitytojus, dalyvavusius Baltijos kelyje, bent trumpu laiškučiu pasidalinti savo istorine patirtimi. Ir, žinoma, dalyvauti „mini Baltijos kelyje”, kuriuo – tikimasi – užsibaigs rugpjūčio 23 d. renginys Čikagoje, Daley Plaza.

Laisvės švyturys iš tolimos salos

Atkelta iš 1 psl.

Renginio dalyviai diskutavo apie tai, ką Gotlando komunikatas reiškia šiandien ir kokius klausimus sprendžiant lietuvių vieningumas svarbus dabartinėje politinėje situacijoje.

Renginyje dalyvavo ir buriuotojai, plukdę konferencijos dalyvius į Gotlando salą, bei Lietuvos valstybinio jaunimo teatro aktoriai, kurie taip pat plaukė į Gotlandą jachtomis.

Gotlando komunikatas – 1989 m. rugpjūčio 6 d. Gotlando saloje, Švedijoje, XXXVI Europos Lietuvių

Studijų Savaitės metu pasirašytas dokumentas, kuriame teigiama, kad „visų pasaulio lietuvių gyvybinis tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas”. Dokumentą pasirašė išeivijos atstovai K. Bobelis (VLIK'o pirmininkas) ir I. Lukoševičienė (PLB Valdybos vicepirmininkė) bei Lietuvos – V. Landsbergis, K. Motieka, A. Buračas, Č. Kudaba, A. Terleckas ir J. V. Paleckis.

Gotlando komunikatas padėjo pagrindus Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui 1990 m. kovo 11 dieną.

ELTA

Č. Juršėnas, J. V. Paleckis ir K. Motieka

Olgos Posaškovos nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisikelti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

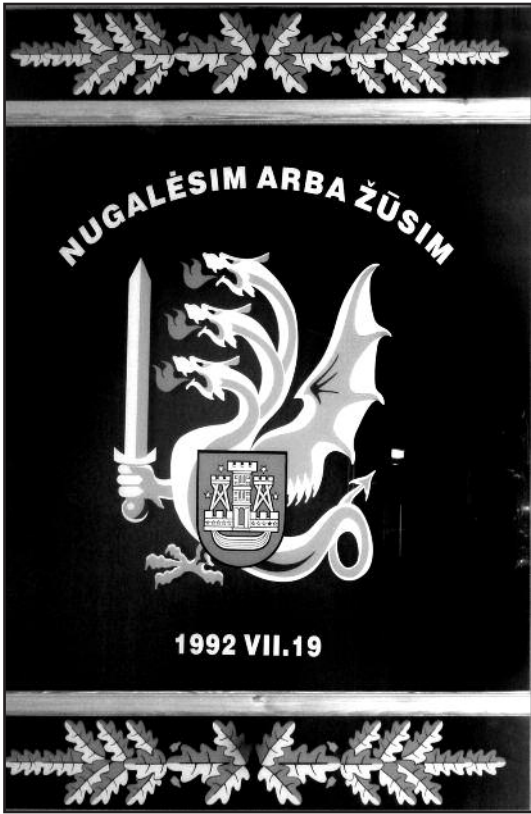
skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Lankydamasis Lietuvoje Tautos Fondo tarybos narys Jonas Vainius turėjo progos pabuvoti Lietuvos Butigeidžio Dragūnų bataliono poligone Klaipėdoje ir susipažinti su 173 oro desanto brigados 91-ojo kavalerijos pulko kariais iš JAV. Iš kairės: kapitonas Timothy Keilty, Jonas Vainius, Klaipėdos rajono vicemeras Kęstutis Cirtautas, Butigeidžio Dragūnų bataliono vadas pulkininkas Giedrius Anglickis ir seržantas Richard Meeker.

Butigeidžio Dragūnų bataliono archyvo nuotraukos

Dragūnai su JAV kariais paminėjo sausumos pajėgų dieną

GRAŽINA LUKAUSKIENĖ

Ankstyvą liepos 15-osios rytą Dragūnų bataliono Sausio 15-osios sukilimo rikiuotės aikštė prisipildė kariais, vilkinčiais skirtingų spalvų uniformomis. Iškilmingai rikiuotei karius sukvietė keletas išskirtinių progų. Viena iš jų, garbingas Žalgirio mūšio 604-ųjų metų paminėjimas. Antroji – šią dieną Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų kariniai vienetai mini Sausumos pajėgų dieną. Taip pat liepos 15-ąją iškilmingos rikiuotės metu Dragūnų bataliono kariai atsisveikino su Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) kariuomenės 173-osios oro desanto brigados 91-ojo kavalerijos pulko kuopos kariais, kurie tris savaites kartu su Dragūnų bataliono kariais vykdė įvairaus pobūdžio karines užduotis.

Renginio pradžioje iškilmingai į rikiuotės aikštę buvo įnešta Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono kovinė vėliava, skambant Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų himnams buvo pakeltos abiejų šalių vėliavos, o vėliau, skambant Karinių jūrų pajėgų orkestro fanfarams, suplazdėjo ir Sausumos pajėgų vėliava. Bataliono vadas plk. lt. Giedrius Anglickis sveikindamas karius sakė: „Šiandien neeilinė diena, minime Sausumos pajėgų dieną. Sveikindamas šios dienos proga džiaugiuosi ir di-

džiuojusi, kad mūsų rikiuotėje dalyvauja ir Jungtinių Amerikos Valstijų kariai. Bendrose pratybose kartu galėjome siekti aukštesnių karinio rengimo standartų, jaustis stipresniais, ne tik kaip karinis vienetas, junginys, ir kaip valstybė. Šiuo metu privalome būti ne tik kariais, bet labai gerais kariais vardant Aljanso saugumo”. Bataliono ir JAV kariais buvo pristatyta Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų istorija, tylos minute pagerbti tarnyboje žuvę Sausumos pajėgų kariai.

Išklause Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vado generolo majoro Almando Leikos sveikinimo žodžių, bataliono ir JAV kariai apsilankė Šv. Pranciškaus onkologijos centre. Kariai padėjo sutvarkyti Onkologijos centro aplinką, bendravo su Centro vadovais.

Per tris savaites atsiradęs tarp karių draugiškas tarpusavio bendravimas tęsėsi bataliono stadione. Abiejų šalių kariai jėgas išbandė draugiškose futbolo, tinklinio, krepšinio ir penkiakovės varžybose.

Sausumos pajėgų dienos minėjimas įsiliejo į Bataliono dienas – liepos 19-ajai, skirtų renginių ciklą. Pavakare dragūnai ir JAV kariai klaipėdiečius ir Klaipėdos miesto svečius pakvietė į slapta karinę misiją kodiniu pavadinimu – Atvirų durų diena, kurios metu svečiams buvo pasiūlyta dalyvauti kariniuose apmokymuose, pasimatuoti šarvinę liemenę, išbandyti karinės ekipuotės svorį. Bataliono ir JAV kariai demonstravo savo turimą ginkluotę ir karinę techniką. Bataliono stadione

taikliausieji dalyvavo šaudymo varžybose iš pneumatinių ginklų, mėtė mokomąsias granatas. Panorę giliau susipažinti su Bataliono istorija, svečiai galėjo aplankyti Bataliono istorinę ekspoziciją, dalyvauti karinėje viktorinoje. Mažieji renginio dalyviai džiaugėsi galimybe išbandyti Dragūnų simbolio – drakono piešimo rungtį. Vakarop renginį užbaigė istorinės rekonstrukcijos „Vilkatlakų” brolijos inscenizuotas pasirodymas. Renginyje apsilankė Klaipėdos miesto meras Vytautas Grubliauskas,

Pulkininkas Giedrius Anglickis, Butigeidžio Dragūnų bataliono vadas

Klaipėdos rajono vicemeras Kęstutis Cirtautas, JAV Lietuvių tautos fondo tarybos narys Jonas Vainius, kiti garbingi svečiai.

JAV ir Lietuva stiprins bendradarbiavimą karinio transporto srityje

Liepos 31 d. Lietuvos ambasadoje Washingtonė lankėsi gegužę kadenciją pradėjęs JAV Gynybos departamento Transportavimo vadovybės (TRANSCOM) vadas generolas Paul Selva. JAV Karinių oro pajėgų generolas Selva TRANSCOM vado poste pakeitė į atsargą išėjusį generolą William M. Fraser III.

Susitikimo su ambasadoriumi Žygimantu Pavilioniu metu, generolas Selva pabrėžė labai vertiną Lietuvos partnerystę ir puikų bendradarbiavimą sklandžiai organizuojant JAV ISAF karinių pajėgų Afganistane krovinių tranzito per Klaipėdos uostą srautus. Generolas išreiškė viltį, kad užsimezgę ryšiai su Lietuvos institucijomis, Klaipėdos jūrų uostu, Lietuvos jūrų transporto, laivybos ir krovos kompanijomis, karinio oro transporto centrais bus išplėtoti ir ateityje apims gilesnį bendradarbiavimą tarp JAV ir Lietuvos transporto industrijų.

Rugpjūčio mėnesio viduryje Lietuvą aplankysiantis generolas pokalbio metu labai palankiai įvertino Klaipėdos uosto svarbą vykdysiant NATO krovinių gabenimą iš Afganistano į Jungtines Amerikos Valstijas ir pažangią Lietuvos jūrų uosto infrastruktūros parengtį bei aktyviai augantį transporto kompanijų susidomėjimą Klaipėda. Generolas taip pat akcentavo savo pažintinio vizito metu siekias ne tik išsamiau susipažinti su Lietuvos galimybėmis, tačiau ir ieškoti būdų TRANSCOM tinkamai išnaudoti sėkmingo NATO tranzito metu suformuotas strategines partnerystes ir išstobulintą infrastruktūrą tolygiai komercializuoti transatlantinio transportavimo strategijoje, apsvastyti tolesnį Lietuvos kaip regioninio TRANSCOM „kontinento įeigos taško” (ne tik jūrų ir sausumos kelių logistikos partnerio, bet ir regioninio karinio oro transporto taško) vaidmenį. Intensyvaus karinio transporto srauto skatinamas komercinio transporto verslo intereso augimas Lietuvai bus dar labiau reikšmingas baigus derėtis dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (T-TIP) tarp ES ir JAV, itin paveiksiančios transatlantinės prekybos ir krovinių srautus.

Ambasadorius Ž. Pavilionis TRANSCOM delegacijai patvirtino Lietuvos pasirengimą tęsti bendradarbiavimą vykdant NATO krovinių gabenimą ir entuziazmą ieškant bendradarbiavimo formų ateityje, pasidžiaugė Lietuvos transporto infrastruktūros efektyvumu ir plėtra bei kasmet labiau stiprėjančiomis Klaipėdos jūrų uosto pozicijomis JAV. Klaipėdos uostas jau yra pasirašęs bendradarbiavimo sutartis net su penkiais didžiaisiais JAV uostais (Norfolko, Philadelphijos, Miami, New Orleans, Houstono).

Pirmieji ISAF JAV pajėgoms Afganistane skirtų krovinių srautai per Klaipėdos jūrų uostą pajudėjo 2011 metų sausį.

LR ambasados JAV info ir nuotr.

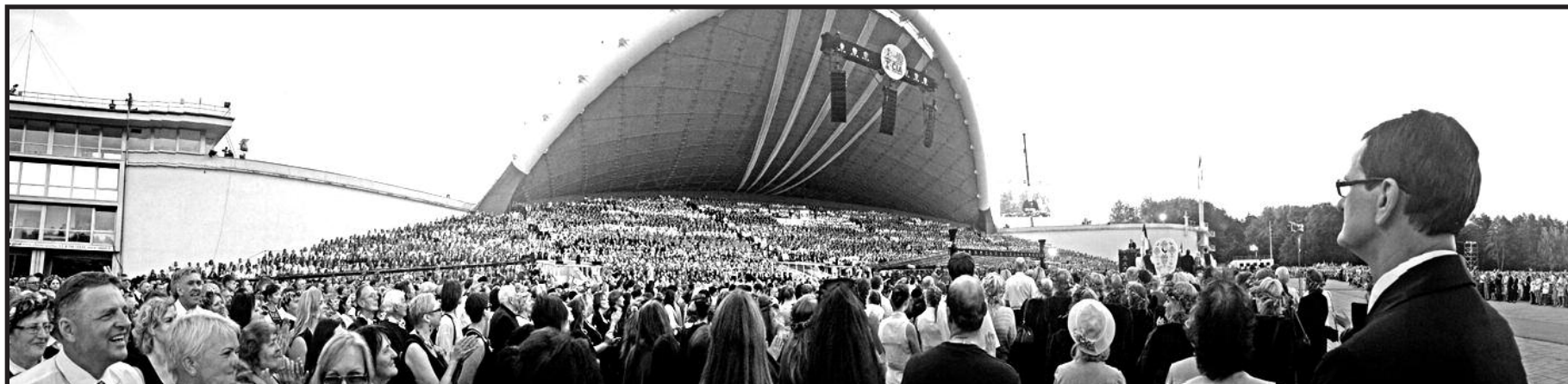
Pėstininkas Jonas Vainius su 20 kg sveriančiu šautuvu ir kapitonas Timothy Keilty iš 173 oro desanto brigados 91-ojo kavalerijos pulko

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Vieningumo jausmas tarp dainuojančiųjų minios „Laisvės“ kolektyvui paliko nepamirštamą įspūdį.

„Laisvės“ archyvo nuotraukos

Dainų šventėje „Laisvė“ pajuto lietuvių vienybę

Philadelphijos lietuvių choras „Laisvė“, pernai rudenį atšventęs dešimties metų gyvavimo jubiliejų, šių metų liepą pirmą sykį dalyvavo Lietuvos Dainų šventėje „Čia – mano namai“. Choras gieda per lietuviškas šv. Mišias Šv. Andriejaus bažnyčioje, bendruomenės renginių metu, vyksta koncertuoti į aplinkines lietuvių bendruomenes New Jersey, Baltimorėje ir kitur. Choro nariai – iš jaunosios ir vyresniosios lietuvių kartų, o jauniausiai narei – 19 metų.

Viešint Lietuvoje ir besiruošiant Mindaugo karūnavimo dienos „Tautinės giesmės“ vakarui, „Laisvės“ vadovė Iloną Babinskienę ir jos vyrą Valdą kalbino TV3 televizijos korespondentai. Korespondentės paklaustas, ar sunku Amerikoje suburti žmones kartu, Valdas nesutriko ir atsakė, kad jeigu Lietuvoje viskas yra matuojama kilometrais, tai Amerikoje – myliomis, tad tas atstumas tampa dar didesnis. „Ir aš nežinau, ar jūs suprasite, kad kiekvieną sekmadienį mes važiuojame į savo bažnytelę tiek, kiek jūs važiuotumėte iš Kauno į Vilnių“, – sakė Valdas. Anot jo, nepaisant atstumų, tam tikrą valandą visi susirenka į prie bažnyčios esančią salę, sustoja, sugieda giesmę. „Aš manyčiau, kad tai daro visi: ir New Yorkas, ir Philadelphia, ir Los Angeles“, – pridūrė jis.

Nepamirštamais įspūdžiais iš Dainų šventės su „Draugo“ skaitytojais dalijasi „Laisvės“ choro vadovė **Ilona Babinskienė**.

Vilniaus „Dainų šventės“ repeticijos akimirka. Iš kairės: „Laisvės“ vadovė Ilona Babinskienė su vyru Valdu kartu su „Laisvės“ choristais. Iš kairės (stovi): Gema Kreivėnas, Gintarė Akerly-Gečytė, Virgis Volertas, Aleksandra Ross, Rasa Brittain ir Algis Šalčiūnas (nuotraukoje trūksta dainininkės Reginos Zito).

„Laisvės“ kolektyvas nėra didelis, bet labai draugiškas, visi jaučiamės kaip viena šeima. Nutarėme važiuoti į Lietuvą prieš metus, kai pati būdama Lietuvoje išgirdau, kad prasideda ruošimasis Dainų šventei. Iš karto užsiregistravau, bet rimta registracija prasidėjo tik po Naujųjų metų. Pasirinkome dainuoti išeivijos repertuarą. Nebuvo daug dainų, bet buvo labai malonu dainuoti kartu su vi-

sais. Pirmą repeticiją buvo nepakartojama, nes niekada nebuvo matę tiek žmonių vienoje vietoje dainuojančių kartu! Net man pačiai, dalyvavusiai ne vienoje šventėje Lietuvoje, buvo įspūdinga.

Viskas buvo puikiai surežisuota, nors matėsi, kad tuo pačiu dar viskas derinama. Tačiau galutinis rezultatas buvo fantastiškas. Vienas iš mano dainininkų (dar neišvykus, repeticijos metu) sakė, kad negalės dainuoti dainos „Kur giria žaliuoja“, bet koncerto metu taip puikiai dainavo, jog atrodė, kad girdžiu tik jo balsą – galin-gai! Ne veltui šventės metu ekranuose rodė būtent mano choro vyrus, kurie dainavo labai nuoširdžiai! Kai kurios moterys iš susijaudinimo negalėjo giedoti Tautiškos giesmės, juk tiek visko įdėta ir išsakyta žodžiais ir muzika! Tas jausmas, kurį pajunti tarp dainuojančiųjų minios, – nepakartojamas! Negali nusakyti jausmo, kuris užplūsta, kai gali išsakyti viską kartu su visais vienu metu. Kokia jėga! Visa tai gali pajusti tik būdamas čia!

Eisena į Vingio parką – dar vienas unikalus dalykas, niekur taip ne-

Šventės dieną „Laisvės“ vėliavą laiko Gema Kreivėnas (k.) ir Valdas bei Ilona Babinskienė.

„Laisvės“ vėliavą nešė jauniausia kolektyvo narė Aleksandra Ross. Eisenos metu žiūrovai plojo ir sveikino šventės dalyvius.

pasijusi, nebent per olimpiadą. Kai žmonės palydi visus sustoję iš abiejų gatvės pusių ir ploja, ir sveikina, ir džiaugiasi, ir skanduoja! Kartu su mumis buvo vienas svečias iš JAV, kuris visiškai nesupranta lietuviškai, tačiau be galo buvo sužavėtas. Jis atvyko tik pažiūrėti, kokia ši šventė, bet neišsivaizdavo, kaip gali sueiti tokia galybė žmonių į vieną vietą. Jis sakė, kad šio jausmo nenusakys žodžiais, tai tik galima jausti! Taip pat jis sakė, kad dabar supranta, kas yra vienybė ir

pagarba savo šaknims, stebėjosi žmonėmis, kuriuos taip darniai suvienijo daina!

Mes buvome labai pamaloninti ir oru, kadangi nelijo, o iš mano patirties, tai visai nebūdinga Dainų šventėms. Tad šventei buvo pasiruošę ne tik dalyviai, bet ir orai. Visi esame labai laimingi, o ir pati Dainų šventė buvo ypatinga – 90-toji!”

Pagal Ilonos Babinskienės pasakojimą parengė **Vaida Lowell**

Valstybės dieną „Žalgirio“ medaliais apdovanoti Floridos lietuviai

Liepos 6 d. gausus tautiečių būrys susirinko į Lietuvos Klubo salę (St. Petersburg, FL) paminėti Lietuvos Valstybės dieną – Karaliaus Mindaugo karūnavimo sukaktį.

Nuo pat ryto atvykusieji ekrane galėjo tiesiogiai perduodamos tos dienos iškilmes ir Dainų šventės programas iš Lietuvos, gardžiuotis kavute ir saldumynais bei bandyti savo laimę mažojoje salėje organizuotuose žaidimuose.

Prieš pietus Klubo pirmininkė Vida Meiluvienė, pasveikinusi šventės dalyvius, pakvietė svečią – JAV Lietuvos Bendruomenės (LB) Krašto valdybos vicepirmininką Rimantą Bitėną – tarti žodį. Šios dienos proga jis įteikė JAV LB „Žalgirio“ medalius Vidai Meiluvienei, Angelei ir Albinui Karniams, kaip padėką už nuopelnus lietuviškai veiklai, meilę ir pasiaukojimą Lietuvai bei perskaitė LB Krašto valdybos pirmininkės Sigitos Šimkuvienės jiems skirtus laiškus.

V. Meiluvienė pranešė, kad lygiai 2 val. po pietų (9 val. vakaro Lietuvos laiku) ekrane matysime ir girdėsime Lietuvos himno giedojimą iš Vilniaus Vingio parko. Jie kvietė visus sustoti ir prisijungti prie visame pasaulyje giedamo Lietuvos himno iniciatyvos. Šiai akimircai atėjus, ekrane stebėjome Dainų šventės dirigentą, Lietuvos Respublikos prezidentę ir tūkstantinę šventės dalyvių minią, kurie, susikabinę rankomis, giedojo Lietuvos himną. Į šį jaudinantį reginį įsitraukėme ir mes, esantys Lietuvos Klubo salėje. Daugumos skruostais riedėjo su Lietuva siejančio jausmo ir džiaugsmo asarėlės.

Vėliau Klubo kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė toliau vedė dienos programą. Ji sakė: „Kokia gali būti šventė be parado?“ Ekrane skambant nuotaikingai dainai „Balnokit broliai žirgus“ (iš Aurelijaus Kilbauskio DVD), visi šios dienos darbuotojai – šeimininkės, maisto nešiotojai, pyragų kepėjas, programos atlikėjas, salėje esantys vaikučiai ir visi norintys jungtis į parada, nešini tautinėmis vėlia-

„Bangos“ dainininkių grupė savo dainomis praturtino šventinę programą.

Mečio Šilkaičio nuotraukos

vėlėmis, apėjo visus salės stalus. Tai buvo nuotaikingas šios šventės dalis.

Angelė Karnienė trumpoje kalboje apžvelgė karaliaus Mindaugo laikų Lietuvos istoriją, pabaigoje sakydama, kad ar ne stebuklas, kad valstybė, kurios žemės plotai siekė iki Juodosios jūros, per amžius, per kovas, mūšius, sąjungas, sutartis, unijas, dalinimus, padalinimus, vergijas ir okupacijas vėl sugrįžo prie tų pačių Mindaugo laikų žemių tarp Nemuno, Neris ir Merkio. Bet valstybė, nors praradusi plotus, neprarado savo valstybingumo ir tautinės stiprybės. Tautinės stiprybės, kuri sudrebino pasaulio pabaisą – Sovietų Sąjungą, išdrįso palikti ją ir atkurti savąją nepriklausomą valstybę, kurioje šandien gyvena, kuria, vargsta ir džiaugiasi mūsų tauta.

Baigdama kalbą ji pakvietė visus padainuoti neseniai Amžinybės iškelia-vusio dainuojančios poezijos pradininko Vytauto Kernagio dainą „Giedu dainelę“. Daina buvo skambėjo ekrane, o žodžiai buvo išdalinti visiems dalyviams.

„Bangos“ pirmininkė Ramutė Krikščikienė skaitė Justino Marcinkevičiaus poeziją, o A. Lukienės vadovaujamos „Bangos“ dainininkės padainavo tris dainas ir programą užbaigė kviesdamos visus kartu padainuoti „Žemė Lietuvos“. Nuoširdžiais ploji-

mais buvo padėkota dainininkėms bei visiems prisidėjusiems prie šios dienos iškilmių ir ruošos.

Pietus šiai dienai rengė savanorės šeimininkės (vad. Angelė Karnienė): D. Dana, Aldona Česnaitė, Rima Kilbauskienė, Ramutė Krikščiukienė, Dana Mažeikienė, Edita Navickienė, Janina Naujokaitienė, Stefa Prialgauskienė, Vida Sabienė, Aldona Stasiukevičienė ir Gražina Viktorienė. Vyriška ranka virtuvėje talkino Klubo direktorius Rimas Šniževičius.

Malonu, kad patiekalus vikriai nešiojo ir po pietų visus stalus sutvarkė mūsų jaunosios kartos atstovai: Jurga Ambrukaitienė, Erika Bertušienė, Zita Coleman, Nijolė Dimienė, Algimantas Krikščikas ir Ramutė Krikščikienė, Erika Monkeliene, Janina Naujokienė, Jovita Acutė-Parker ir Rimas Šniževičius.

Tik įėjus į salę akį traukė Rimos

Kilbauskienės tautinių spalvų staltiesėmis ir balionais papuoštas saldumynų stalas. Šias gėrybes savo namuose prikepė ir paaukojo Klubo narės: I. Adickienė, G. Cibienė, D. Dana, A. Karnienė, A. Kerbelienė, L. Kynienė, S. Prialgauskienė, A. Stasiukevičienė, A. Statis, G. Viktorienė.

Ši diena neapsiėjo ir be rėmėjų. Rengėjai dėkingi visiems aukojusiems: Aldonai Česnaitei, D. Mažeikienei, Audrai Radvil bei anoniminiam aukotojui, padengusiam mėsos produktų išlaidas. Rengėjai ypač dėkingi Aurelijui Kilbauskui už žaidimus mažojoje salėje, Lietuvos programų transliacijų ir dainų DVD pasirūpinimu – visa tai sukūrė šventišką nuotaiką šią ypatingą dieną. Tai buvo tikrai nuotaikinga ir džiugi Lietuvos valstybės šventė mūsų Klube.

Parengta pagal „Lietuvių žinias“, Nr. 456

JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas Rimantas Bitėnas apdovanoja Vidą Meiluvienę

Tikslą pasiekus

Gegužės 11 d. Emerson College, Boston, MA, Sanyai Ramintai Mohsini buvo suteiktas magistro laipsnis iš „Global Marketing Communications and Advertising“ srities. Vienuolika mėnesių trukusios jos studijos taip pat buvo apvainikuotos žymeniu „Academic Excellence Award“.

2013 m. birželį ji įsigijo bakalauro laipsnį su „magna cum laude“ įvertinimu T. T. Jėzuitams priklausančiame Fairfield universitete, Fairfield, CT. Čia Sanya Raminta baigė dvi specialybes: tarptautinių santykių ir prancūzų kalbos, kuria ji laisvai kalba. Šios kalbos ji mokėsi 17 metų – nuo pat vaikų darželio. 2011 m. visą rudens semestrą ji studijavo Paryžiaus universitete, Diderot Campus, tuo pačiu dėstydamą anglų kalbą vidurinės mokyklos mokiniams.

Vaikystėje Sanya Raminta keletą metų lankė klasikinio baleto studiją; mokydamasi vidurinėje mokykloje, priklausė plaukimo ir tinklinio komandoms, dalyvavo „cheerleading“ grupėje, studijuodama žaidė regbį. Nuo pat ankstyvųjų vaikystės metų vasaromis stovyklavė Marios Nekalto Prasidėjimo seselių vadovaujamoje Neringoje stovykloje Vermonte.

2010–2013 m. vasaros atostogų metu, atlikdama praktiką („internship“), dirbo Abbott Bioressearch korporacijoje, Worchester, MA.

Sanya Raminta gimė 1991 m. Vilniuje, Lietuvoje. Vėliau ten su savo tėvais Guoda Jelionyte-Mohsini ir Tariq Mohsini Ghayur bei jaunesniu broliu Remi lankėsi du kartus.

Geriausios sėkmės ateityje šiai darbščiai jaunuolei!

Sofija Jelionienė

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Skautiškos veiklos atgaivintojams išeinant į Amžinybę

V.S. FIL. ANTANAS PAUŽUOLIS

Š. m. birželio 16 d. po sunkios ligos, sulaukęs 95 metų, vyr. skautininkas Pranas Pakalniškis, gyvenęs pajūrio mieste, Santa Monica, Kalifornijos valstijoje, iškeliavo į Amžinybę. Brolis Pranas kartu su daugeliu kitų skautininkų, skautavusių Nepriklausomoje Lietuvoje, atkūrė skautišką veiklą išeivijoje.

Lietuvoje anksti įsijungė į jaunesniųjų skautų veiklą – tik sulaukęs skautų amžiaus, tapo veikliu organizacijos nariu. Būdamas religingas įsitraukė ir į ateitininkų veiklą, kuri tuo metu Lietuvoje buvo draudžiama.

Būdamas darbštus ir pareigingas, greitai baigė jaunesniųjų skautų programą ir tapo jaunesniųjų skautų – vilkiukų vadovu. Įvykdė ir patyrusių skautų programą. Šiauliuose baigęs gimnaziją, įstojo į karininkų mokyklą. Tačiau visai tai laidai baigimo pažymėjimai nebuvo išduoti, kadangi susirinkę pažymėjimų atsiimti karininkai sugiedojo Lietuvos himną. Tuo metu Lietuva jau buvo rusų komunistų okupuota...

Artėjant „raudonajam siaubui“, brolis Pranas pasitraukė į Vokietiją. Gyvendamas pabėgėlių stovykloje, atkūrė skautišką veiklą, kuri buvo nutraukta komunistų ir siaučiančio karo.

Gyvendamas „Rebendorfo“ išvietintų asmenų stovykloje, davė skauto Vyčio įžodį, priklausė skautų

vienetui – „Nemuno“ tuntui.

Persikėlęs gyventi į Ameriką, stengėsi atgaivinti skautišką veiklą. Tuntų, draugovių administravimui skyrė daug laiko. Dalyvavo Tautinėse, Jubiliejinėse ir tuntų skautiškose stovyklose. Lietuvių skautų sąjungoje jam buvo patikėtos Tiekimo skyriaus vedėjo pareigos.

Už didelius nuopelnus Lietuvių skautų sąjungai (iseivijoje) vyr. skautininkui, prityrusiam skautui vyčiui Pranui Pakalniškiui buvo suteiktas „Geležinio Vilko“ ordinas.

Skautiškai šeimai, žmonai Salomėjai, sūnui, dukrai ir artimiesiems, linkiu nepalūžti ir toliau aktyviai dalyvauti skautiškoje veikloje.

Popiežius Pranciškus pasveikino Europos skautus

Popiežius Pranciškus pasiuntė sveikinimą 12 tūkstančių Europos skautų, dalyvaujančių Prancūzijoje, Normandijos Saint-Evroult-Notre-Dame-du-Bois kaime, rugpjūčio 1–10 dienomis vykstančiame tarptautiniame susitikime „Eurojamboree 2014“.

Skautų susitikimo tema: „Ateikite ir pamatysite“. Tai Jėzaus žodžiai Jono Krikštytojo mokiniams, kurie sutikę jį prie Jordano, klausė: „Mokytojai, kur gyvenai?“. Dešimt dienų trukančiame susitikime ypatingas dėmesys skiriamas taikos temai, minint 100 metų nuo Pirmojo pasaulinio karo pradžios ir 70 metų nuo sąjungininkų kariuomenės išsilaipinimo Normandijoje Antrojo pasaulio karo metu. Šiuo susitikimu taip pat pažymimos skautybės judėjimo pradžios 107-osios metinės. Į atsargą išėjęs britų generolas lordas Robert Baden Powell 1907 m. rugpjūčio 1 d. Brownsea saloje surengė pirmąją skautų berniukų stovyklą. Ji laikoma oficialia skautų judėjimo pradžia.

Melskitės už taiką Europoje; nebijokite ginti ir liudyti krikščioniškų vertybių, – ragina Europos skautus popiežius Pranciškus. Priminęs Normandijoje vykstančio skautų susitikimo temą – Jėzaus žodžius „Ateikite ir pamatysite“, popiežius rašo, kad norint susipažinti su Jėzumi, esminė sąlyga yra leistis į kelionę. Kas keliauja, tas įvairiais būdais gali sutikti Dievą: gali jį sutikti gamtos grožyje; gali jo veikimą atpažinti studijuodamas istoriją; gali jo meilę patirti broliškuose santykiuose su kitais žmonėmis ir tarname artimui.

Primindamas šiemet sukankančias tragiškos Pirmojo pasaulinio karo pradžios metines, popiežius ragina skautus būti ne tik pasaulio gyvenimo stebėtojais, bet imtis atsakomybės už tai, kas dedasi aplink mus ir pasaulyje, ginti gyvybę, žmogaus asmens orumą, nesitaikyti su neteisybe ir skurdu. Kai bus sunku, žinokite, kad Bažnyčia yra su jumis.

Iš Vatikano radijo puslapio

Laiškas iš Rako

Mieli „Draugo“ bendradarbiai,
stovykloje mus pradžiugino kunigas Gediminas Keršys su naujais „Draugo“ numeriais.

Rako stovyklautojų vardu tariau jums skautišką Ačiū!

Sesė Nida Petronienė

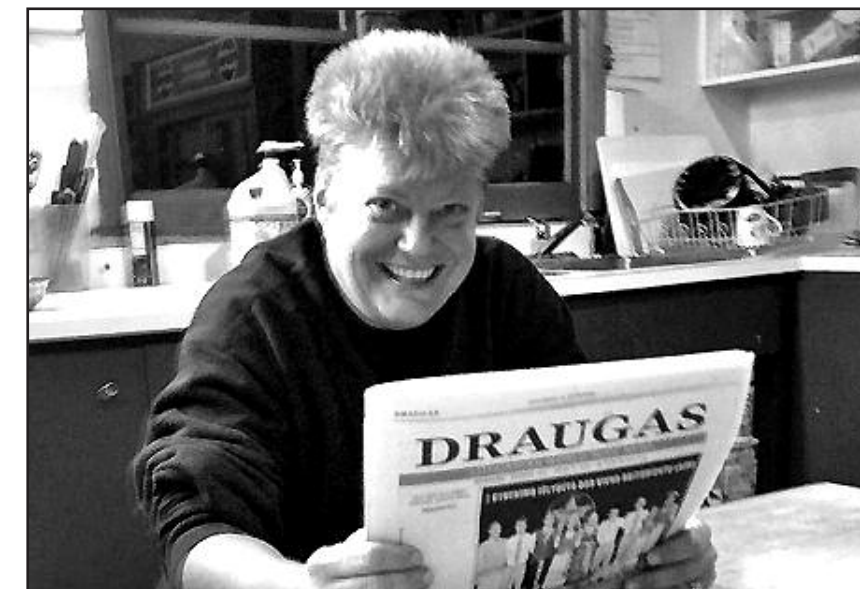
Nuotraukose – „Draugu“ džiaugiasi ir įdėmiai skaito:

Ivas Stropus, Lara Petronytė, Olivija Petry ir Karolina Stankutė

Taiyda Chiapetta, „Nerijos“ tunto tunti-ninkė ir „Vasaros“ jūrų skaučių pastovyklės viršininkė

Rita Rašymienė – stovyklos šeimininkė

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėdžiai

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Liepos 23–27 d. Glendale, CA, vyko 101-asis Lietuvos Vyčių suvažiavimas. Prieš suvažiavimo pradžią ir tik jam pasibaigus buvo surengti Lietuvos vyčių Centro valdybos posėdžiai.

Sąskrydis prieš suvažiavimą

Sąskrydis vyko The Embassy Suites-Glendale viešbutyje. Jį atidarė ir jam vadovavo pirmininkė ir garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė. Prieš pradėdant posėdį, pirmoji Centro valdybos pavaduotoja Cathy Nakrosis sukalbėjo malda. Posėdyje dalyvavo 16 asmenų: Centro valdybos nariai ir komiteto pirmininkai bei svečiai. Pirmininkė R. Juškaitė-Švobienė pristatė valdybai ir komiteto pirmininkams numatomą posėdžio darbotvarkę.

Ritualų komiteto pirmininkė Georgianna Macke pranešė, kad 2 nariai bus pakelti į 4-ąjį laipsnį, kad suvažiavime užsiregistruotų 54 delegatai ir 4 jauni vyčiai. Buvo gauti 27 sveikinimai raštu. Sulaukėme ir garbės svečių – Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Danguolės Navickienės, LR garbės konsulės Los Angeles Daivos Čekauskaitės-Navarretės, žymaus futbolininko Dan Audick, o taip pat – Hollywoodo aktorės lietuvės Rūtos (Kilmonytės) Lee su vyru Webb Lowe.

Centro valdybos išdininkė ir garbės narė Bernice Aviza supažindino su numatytu 2014–2015 m. organizacijos biudžetu.

Lietuvos Vyčių archyvinė medžiaga laikinai laikoma Vidurio centro apygardos pirmininko Michael Petkus namuose. Jo žmona Norma Petkus, archyvistė, rūšiuoja informaciją, dokumentus ir nuotraukas. Kai viskas bus sutvarkyta, dokumentai bus iš-

Suvažiavimo dalyviai su garbės svečiais

siųsti į Čikagą.

Sąskrydis buvo baigtas malda, kurią sukalbėjo Cathy Nakrosis.

Posėdis po suvažiavimo

Šeštadienį, liepos 26 d., tik pasibaigus suvažiavimui, vyko Centro valdybos posėdis. Jam taip pat vadovavo Centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė. Posėdyje dalyvavo 16 Centro valdybos narių ir komiteto pirmininkų bei svečių. Garbės narė Elena Nakrošienė buvo pakviesta sukalbėti malda.

Posėdžio dalyviai vienbalsiai priėmė darbotvarkę. Centro valdyba juridiniu patarėju patvirtino Saulių Kuprį, „Vyties“ žurnalo redaktoriumi –

garbės narį Robert A. Martin, Jr, o „Vyties“ žurnalo verslo vadybininkė – Phyllis Gendreau.

Taip pat buvo patvirtinti ALT'o atstovai: Mildred Jagiella ir Petras Povilas Žansitis, o organizacijos padaliniu – Šv. Kazimiero gildija. Patvirtintos Lietuvos Vyčių fondo ir Šiluvos Mergelės fondo direktorių tarybos ir valdybos.

Kitą Centro valdybos posėdį numatyta sušaukti š. m. gruodžio 6 d., šeštadienį, Orlando, Florida. Jį globos 16 kuopa (Chicago, IL).

Posėdžio pabaigos malda sukalbėjo garbės narys Robert A. Martin, Jr.

P. S. Apie 101-ąjį Lietuvos vyčių suvažiavimą skaitykite „Drauge“ kitą savaitę.

Kaip mes žaidėme revoliuciją...

Pentadienį, rugpjūčio 15 d. 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Jerry Holsopple pristatys foto parodą, skirtą Baltijos kelio 25-mečiui – *Traces of a Social Movement: The Baltic Way*.

Fotografas Jerry Holsopple ne kartą lankėsi Baltijos šalyse. Būdamas Fulbright stipendininkas, dėstė fotografiją Lietuvoje. 2013 metų vasarą Jerry Holsopple fotografavo žmones ir vietas susijusias su Baltijos keliu. Prie kiekvienos portretinės nuotraukos yra ištraukos iš žmonių pasisakymų apie jų atsiminimus iš 1989 m., kai jie dalyvavo Baltijos kelyje ir kas nuo tada pasikeitė. Paroda buvo eksponuota Europos Sąjungos būstinėje Rygoje, Klaipėdoje, Eastern Mennonite University, Virginia.

Po parodos atidarymo režisierė Giedrė Žickytė pakvies į dokumentinio filmo „Kaip mes žaidėme revoliuciją“ peržiūrą. Filmą sukurtas 2011 m., 67 min. trukmės. Režisierė atsakys į žiūrovų klausimus.

Filmas pasakoja istoriją apie pokštą, įvykusį devintojo dešimtmečio viduryje, kai Lietuvoje dar nebuvo jokių atgimimo ženklų, o naujametinio Kauno jaunųjų architektų karnavalo metu juokais susikūrė roko grupė „Antis“. Cirką primenantis įspūdingas grimas ir rekvizitai, stilizuoti pasirodymai, kandūs ir aštrūs tekstai kūrė agresyvią sovietinio gyvenimo karikatūrą. Greitai ir net patiems grupės nariams netikėtai „Antis“ tapo ryškiausia Dainuojančios Revoliucijos vėliavneše ir masiniu reiškiniu, įtraukusiu tūkstančius pasekėjų. Tai istorija apie mažą šalį, ypatingą jos laikotarpį ir žmones, kurie, nepaisant pavojaus, iškovojo savo Nepriklausomybę su šypsena veide ir daina lūpose.

Muziejaus adresas:
**6500 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629**

Buvę Centro valdybos pirmininkai, garbės nariai (iš k.): Robert A. Martin, Jr., John Mankus, Elena Nakrosis ir Bernice Aviza (penkta), dabartinė Centro valdybos pirmininkė, garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė (ketvirta) ir kun. Audrius Arštikaitis.

Kęstučio Kazlausko nuotraukos

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentė pritarė tautybės įrašymui pase

Vilnius (BNS) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Seimo priimtas Paso įstatymo pataisas, kurios leis piliečio pase įrašyti asmens tautybę, nors kai kurie opozicijos politikai siūlė jas vetuoti, perspėdami dėl prielaidų galimam tautinės nesantaikos kurs- tymui.

Spaudos tarnybos vadovas Mo- destas Naudžius pabrėžė, kad pataisos neprieštarauja Lietuvos Konstitucijai ar kitiems šalies įstatymams.

„Atkreipčiau dėmesį, kad įrašas

apie tautybę pase nebus privalomas ir bus daromas tik piliečio prašymu”, – teigė M. Naudžius.

Praeitą mėnesį Seimo priimta įsta- tymo pataisa įsigalios nuo kitų metų. Įstatymo iniciatoriai teigė, kad toks įrašas bus pasididžiavimo savo tauty- bes išraiška.

Kritikai teigia, kad tautybė pase gali sudaryti pretekstą Rusijai kišti į Lietuvos vidaus reikalus, motyvu- jant rusų gynimu.

Reikalauja alternatyvos atominės elektrinės projektui

Vilnius (ELTA) – Lietuvos vals- tiečių ir žaliųjų sąjunga (LVŽS) pikti- nasi Energetikos ministerijos ir Japo- nijos korporacijos „Hitachi” pasirašy- tu memorandumu ir reikalauja pa- teikti alternatyvą planuojamam Visa- gino atominės elektrinės projektui.

„Valstiečiai” teigia, kad Lietuvos jungčių su Švedija ir Lenkija finans- vimo klausimas nėra iki galo išspręstas, jam neužtikrinta Europos Sąjungos parama, o atsinaujinančios energetikos plėtra dirbtinai stabdoma.

„Valstiečiai” toliau laikosi žalosios energetikos Lietuvoje politikos, ragina

gerbti 2012 m. referendumo rezultatus ir sudaryti palankias sąlygas vietos ir užsienio kapitalui investuoti į atsi- naujinančios alternatyvos perspekty- vas.

„Galingo ‘Hitachi’ reaktoriaus pa- jėgumai leidžia Lietuvai pagaminti apie 400–500 MW savos elektros, likusią dalį paliekant latviams ir estams. Tokį energijos kiekį patenkintų net mūsų Baltijos jūros dalyje įrengti vėjų parkai, jau nekalbant apie alternatyvios ener- getikos plėtros visumą”, – sako „vals- tiečiai”.

padaryti”, – teigė Latvijos ambasado- rė Ukrainoje Argita Daudzė. Jai pritarė Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Pet- ras Vaitiekūnas ir Estijos ambasado- riaus Ukrainoje pavaduotoja Ulla Uiho. Ukrainos generalinė prokuratū- ra apsisaukėles respublikas teroristi- nėmis organizacijomis pripažino ge- gužės 16 d.

Apsisaukėles respublikos

Vilnius (ELTA) – Lietuva, Latvija ir Estija pareiškė esančios pasiruošu- sios pripažinti vadinamąsias „Lu- hansko liaudies respubliką” ir „Do- necko liaudies respubliką” teroristi- nėmis organizacijomis, antradienį per spaudos konferenciją Kijeve sakė Bal- tijos šalių diplomatai.

„Latvijos užsienio reikalų minis- terija pareiškė esanti pasiruošusi tai

Lietuvos įnašas į Prancūzijos daile

Martyno Ambrazo nuotr.

Vilnius (ELTA) – Valstybinio Vil- niaus Gaono žydų muziejaus Toleran- cijos centre atidaryta tapybos ir skulp- tūros paroda „Prancūzijos spalvos ir for- mos”, pristatanti garsių litvakų, XX a. pradžioje susibūrusių „l'Ecole de Paris” (Paryžiaus mokyklos) aplinkoje, kūri- nius iš „Lewben Art Foundation”, Lie- tuvos išeivijos dailės fondo ir Valsty- binio Vilniaus Gaono žydų muziejaus rinkinių.

Pasak Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus direktoriaus Marko Zingerio, tai yra tik mažytis litvakų pa- veldo, išblaškyto visame pasaulyje, pėdsakas, kartu ir svaraus istorinės Lie- tuvos įnašo į Prancūzijos dailės istori- ją paliudijimas.

XX a. pradžios–vidurio Prancūzi- joje kūrė litvakai daug dėmesio skyrė juos supančiai aplinkai. Po atviru dan- gumi tapyti gamtos vaizdai ar urba-

nistiniai peizažai tiesiogiai paveikė Pa- ryžiaus mokyklos dailininkų dirbtu- vėse „La Ruche” (Avily) besiburiančių Vilniaus dailės mokyklos auklėtinių: Marc Chagall, Pinchus Krenenge, Mi- chel Kikoine bei Kauno meno mokyk- los atstovų – Max Band ir Neemijos Ar- bit Blato kūrybą.

Remiami mecenatų, litvakų daili- ninkai traukė į plenerus Pietų Pran- cūzijoje. Peizažai ir natiurmortai pa- rodoje atgaivina XX a. I pusmečio Pran- cūzijos vaizdus, prikeldami ištisą Pa- ryžiaus mokyklos laikmečio pasaulį.

Modernizmas ir naujų formų pa- ieškos darė įtaką ir XX a. pradžios skulptūrai. Parodoje eksponuojami Jac- ques Lipchitz, Emmanuel Mane Katz, Osipo Zadkino, jau minėto N. Arbit Blato ir T. Tobijas darbai. Dauguma skulptūrų Lietuvoje rodomos pirmą kartą.

Rusija ribos skrydžius virš Sibiro

Maskva (ELTA) – Rusijos vy- riausybė svarsto galimybę imtis atsa- komųjų veiksmų dėl Vakarų šalių įvestų sankcijų ir apriboti arba visiškai uždrausti skrydžių maršrutus virš Sibiro Europos Sąjungos (ES) avia- kompanijoms.

Jei tokioms priemonėms būtų pri- tarta, Maskvos veiksmai smarkiai at- silieptų tokioms kompanijoms kaip „British Airways”, „Lufthansa” ar „Air France”, nes operatoriai skry- džiams į Azijos ša- lis būtų priversti naudoti alternaty- vias brangesnes oro trasas. Sank- cijos pakenktų ir Rusijos „Aeroflot” aviakompanijai, kuri iš Vakarų ša- lių kompanijų ren- ka mokesčius už skrydžius virš Ru- sijos oro erdvės.

Skelbiama, jog galimą atsaką ES sankcijoms šiuo metu derina Rusijos užsienio reikalų ir transporto minis- terijos.

Praėjusią savaitę „Aeroflot” val- doma pigių skrydžių kompanija „Dob- rolet” dėl ES sankcijų buvo priversta nutraukti visus skrydžius, nes lėktu- vų operatoriai iš Europos nutraukė or- laivių nuomos sutartį.

Aeroflot. RIA Novosti/Artem Zhitenov nuotr.

Japonija patvirtino papildomas sankcijas Rusijai

Tokijas (ELTA) – Japonijos mi- nistrų kabinetas nurodė įšaldyti 40 asmenų iš Rusijos lėšas, kurie prisidėjo prie Krymo pusiasalio aneksijos ir padėties Ukrainoje destabilizavimo. Premjero Shinzo Abe kabinetas formaliai pritarė praėjusią savaitę vy- riausybės pasiūlytomis priemonėms, prisidedant prie JAV ir Europos Są- jungos (ES) daromo spaudimo Mask- vai.

Japonijos užsienio reikalų minis- terijos duomenimis, į „juodąjį sąrašą”

įtraukta 40 asmenų, tarp jų buvęs Uk- rainos prezidentas Viktoras Januko- vyčius, Krymo respublikos vadovas Sergejus Aksionovas, Krymo ministrų tarybos patarėjas Rustamas Temirga- lijėvas, Krymo respublikos generalinė prokurorė Natalija Poklonskaja, Do- necko separatistų vadeiva Igoris Strel- kovas ir „Donecko liaudies respubli- kos” premjeras Aleksandras Boroda- jus. Tokijo sankcijų sulaukė ir dvi naftos bei dujų gavybos kompanijos „Chernomorneftegaz” ir „Feodosija”.

JAV – Afrikos viršūnių susitikimas

Washingtonas (BNS) – Jungti- nės Valstijos rugpjūčio 4 d. paragino Afrikos šalių vadovus užtikrinti poli- tinę toleranciją, sakydamos, kad lai- kytis esminių demokratijos principų yra gyvybiškai svarbu, siekiant ilga- laikio ekonomikos augimo.

Šis raginimas nuskambėjo Was- hingtone prasidėjus precedento netu- rinčiam JAV ir Afrikos viršūnių susi- tikimui, kuriame dalyvauja 35 prezi- dentai, devyni premjerai, trys vicep- rezidentai, du užsienio reikalų mi- nistrai ir vienas karalius – didžiausias, koks tik kada yra vykęs.

Ši trijų dienų derybų programa žymi vieną iš didžiausių JAV prezi- dento Barack Obama iniciatyvų Afri- kos regione, kurį šiuo metu krečia Ebolos viruso protrūkis ir kelios sau- gumo krizės.

Washingtonas siekia tvirtesnių ekonomikos ryšių su Afrika, kurioje

dabar sėkmingiau veikia Kinija ir Eu- ropos šalys. Kaip prognozuoja Tarp- tautinis valiutos fondas (TVF), Afrikos regiono ekonomika šiais metais turė- tų išaugti 5,4, o ateinančiais – 5,8 pro- cento.

Bendrą ekonominę ir investicinę pagalbą – 33 mlrd. dolerių – sudarys valstybės išipareigojimai ir JAV įmo- nių, tokių kaip „Blackstone Energy”, „Coca-Cola”, „General Electric” ir „Marriott Hotels”, investicijos, pa- reiškė B. Obama JAV– Afrikos viršū- nių susitikime. JAV vyriausybė skyrė 7 mlrd. dolerių JAV eksportui finan- suoti, o įmonės paskelbė apie naujus sandorius tokiuose sektoriuose kaip at- sinaujinančių išteklių energetika, avia- cija, bankai ir statyba, – iš viso už dau- giau nei 14 mlrd. dolerių.

Antradienį, rugpjūčio 5 d. B. Oba- ma surengė Afrikos vadovams oficia- lius pietus Baltuosiuose rūmuose.

Kijevas liko be karšto vandens

Kijevas (BNS) – Kijevo gyvento- jams (3 mln. žmonių) teks pratintis prie šalto rytinio dušo, nes visame mieste nutrauktas karšto vandens tie- kimas taupant dujas, kurių Ukraina ne- begauna iš Rusijos.

Kijevo meras, buvęs pasaulio bok- so čempionas Vitalijus Klyčko praėjusią savaitę sakė, kad sostinė be karšto vandens bus iki spalio, nors paprastai kiekvieną vasarą jo tiekimas sustab- domas kelioms savaitėms.

Rusija nusprendė nutraukti dujų

tiekimą Ukrainai birželio viduryje po aršaus ginčo dėl jų kainos, nors ne- abejojama, jog tai buvo Maskvos kerš- tas už prorusiško Ukrainos prezidento Viktoro Janukovyčiaus nušalinimą ir naujos šalies valdžios provakarietišką kursą.

„Esame priversti atsakyti karšto vandens, kad sutaupyti dujų žie- mai”, – sakė V. Klyčko. „Tikiuosi, mies- to gyventojai bus supratingi”, – pridū- rė jis.

VERSLO NAUJIENOS

G. Nausėda: Rusija negali riboti dujų eksporto į Lietuvą

SEB banko prezidento patarėjas Gitanas Nausėda mano, kad Rusija tikriausiai nesi- ryžtų riboti dujų eksporto į Lietuvą, nes tokiu atveju nukentėtų Kali- ningrado sritis. „Gamtinių dujų eksporto apribojimų į Lietuvą Ru- sija nelabai gali taikyti dėl to, kad per Lietuvą dujos tranzitu keliauja į Kaliningrado sritį. Be to, dabar pri- taikytos Europos Sąjungos sankci- jos specialiai išima gamtinių dujų sektorių iš šito sankcijų rato. Matyt, kad Europos Sąjunga nenorėtų su- silaukti atsakomųjų Rusijos žings- nių šitoje srityje, todėl gamtinių dujų eksporto apribojimą vertinčiau turintį mažesnę tikimybę”, – sakė G. Nau- sėda.

Gitanas Nausėda Š. Mažeikos/BFL nuotr..

„Elektros ir žalios naftos sektoriuje galima sudaryti tam tikrų kliūčių par- duoti tą pačią žalią naftą gamykloje „Orlen Lietuva”, negalime atmesti galimybės elektros tiekimą iš rusiškų šaltinių sutrikdymui. Kita vertus, elektros tiekimo požiūriu, patys turime pakankamai generavimo pajėgumų”, – tęsė ekonomis- tas.

SGD terminalas turėtų pradėti veikti šių metų gruodį, o elektros jungtis tarp Lietuvos ir Švedijos „NordBalt” – 2015-ųjų pabaigoje.

Ekonomika.lt

Draudimo išmokos už pasėlius – beveik 100 mln. Lt

EUropos Sąjun- goje vis dau- giau kalbama apie žemės ūkio rizi- kos valdymą, klimato kaitos sukeltus rei- šinius, nes situacija yra sudėtinga ir vis labiau komplikuoja- si. Ši tema labai ak- tuali ir Lietuvai, kur pasėlius ir augalus draudžia tik vienintelė

A. Vabalo nuotr.

įmonė – Vokietijos bendrovės „Vereinigte Hagelversicherung” filialas „VH Lietuva”.

Draudikai pripažįsta, kad draudimo įmokos Lietuvoje yra, palyginti, aukš- tos, nes mūsų šalis dar neturi vadinamosios „istorijos”, t. y. nėra sukaupusi pakankamai statistinių duomenų, kurie leistų jiems orientuotis, ar dažnai žė- mės ūkį paliečia stichiniai reiškiniai, kokius plotus jie apima. „Vereinigten Ha- gelversicherung” valdyba pažymėjo, jog jų bendrovė paprastai orientuojasi į 30 metų statistinių duomenų vidurkį, tuo tarpu Lietuvoje dirbama dar tik 7 me- tus.

Lietuvos savitumas tas, kad čia vis dar tenka ūkininkus įkalbinėti draus- tis, tuo tarpu kitose šalyse draudimas kur kas labiau paplitęs.

Žemės ūkio ministerijos info

Rusija siekia uždrausti amerikietiškos jautienos importą

Rusijos federalinė veterinarijos ir fitosanitarijos priežiūros tarnyba „Rosselchoznadzor” neatmeta galimybės, kad jautienos importas iš JAV į Rusiją bus visiškai uždraustas. Rugpjūčio 4 d. „Rosselchoznadzor” pranešė aptikusi antibiotiko tetraciklino pėdsakų atvėsintos veršienos, gautos iš įmonės „Marcho Farms”, partijoje.

Tai viena iš keturių JAV įmonių, iš kurių „Rosselchoznadzor” tarnyba ne- apribojo jautienos importo. Iš viso tiekti šią produkciją į Rusiją yra akredituotos 99 JAV įmonės.

„Rosselchoznadzor” taip pat gali apriboti paukštienos importą iš JAV, jei- gu bus aptikta naujų pažeidimų partijose. Įvedus apribojimus, jie galios tol, kol bus surengtos derybos su JAV Žemės ūkio departamento Maisto saugos ir ins- pektavimo tarnyba (FSIS).

ELTA

Valiutų santykis (2014 metų rugpjūčio 4 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,57 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,40 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,36 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,33 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,20 LTL

Rusijos embargą ES kiaulienai nagrinės PPO

EUropos Sąjunga Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO) pasiekė, kad Rusijos veiksmai, uždraudus kiaulienos importą iš ES, būtų svarsto- mi PPO prekybos ir teisės ekspertų grupėje. PPO paprašė Australijos, Kinijos, Indijos, Japonijos, Norvegijos, Pietų Korėjos, Taivano ir JAV būti pro- ceso stebėtojomis.

PPO ginčų sprendimo institucijos posėdyje liepos viduryje Rusijos dip- lomatai pasinaudojo savo teise nepritarti pasiūlymui suburti nepriklausomą prekybos ir teisės ekspertų grupę ginčui nagrinėti. Pagal PPO taisykles, veto teisę Rusija gali panaudoti tik kartą, tad šį kartą ji negalėjo blokuoti siūly- mo perkelti ginčą į arbitražo teismą.

Nors PPO nariams leidžiama riboti prekybą sveikatos sumetimais, Briu- selis tvirtina, kad Rusijos draudimas yra diskriminuojantis ir nepro- porcingas. Pažymima, kad importo iš Baltarusijos Maskva neuždraudė, nors šioje valstybėje taip pat siaučia afrikinis kiaulių maras.

Rusija per metus pirkdavo ES kiaulienos už 1,4 mlrd. eurų (1,9 mlrd. JAV dolerių). Briuselis tvirtina, kad šis ES sektorius dėl draudimo praranda 4 mln. eurų per dieną.

BNS

Griežtomis sankcijomis mėginama išstumti Lietuvos vežėjus iš Europos rinkos

EUropos Parlamento narys Valentinaz Mazuronis yra įsitikinęs, kad to- kių griežtų sankcijų vilkikų vairuotojams kaip Prancūzijoje ir Belgijoje nustatymas yra akivaizdžiai nukreiptas prieš Lietuvos ir kitų Rytų Eu- ropos valstybių vežėjus.

Pasak europarlamentaro, Prancūzija ir Belgija skelbia karą vilkikų vai- ruotojams iš Rytų Europos ir imasi griežtų sankcijų uždraudamos jiems mie- goti transporto priemonių kabinose kassavaitinio poilsio metu.

Komercinių vilkikų vairuotojų kassavaitinis poilsio laikas turi trukti ne mažiau nei 45 valandas. Prancūzija liepos viduryje priėmė įstatymų patai- sas, numatančias, jog už šio laikotarpio praleidimą transporto priemonėje vežėjas bus baudžiamas vienerių metų laisvės atėmimo bausme ir 30 tūkst. eurų bauda. Belgija už analogiško reikalavimo nesilaikymą nuo liepos pra- džios nustatė 18 tūkst. eurų baudą.

Pasipiktinimo banga tarp vežėjų kilo, Vakarų Europos valstybėms na- rėms ėmusis griežčiau interpretuoti ES Parlamento ir Tarybos Reglamento 561/2006 taikymą, kuris numato vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo ap- skaitą. Pagal šį reglamentą valstybėms narėms paliekama teisė pačioms nu- statyti sankcijas už kassavaitinio poilsio režimo nesilaikymą.

ELTA

Maro užkratas atkeliavo iš Rusijos ir Baltarusijos

Ispanijos laboratorija patvirtino, kad didžiausios Lietuvoje kiaulių au- gintojos – Danijos kapitalo „Idavang” komplekse Ignalinos rajone kiau- lės užsikrėtė iš Rusijos ir Baltarusijos atkeliavusiu afrikinio kiaulių maru. Šią informaciją patvirtino Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) vadovas Jonas Milius.

Jis teigė ne- abejojęs Lietuvos laboratorijos tyri- mo rezultatais: „Lietuvos nacio- nalinio maisto ver- tinimo ir rizikos instituto tyrimus pripažįsta net Ja- ponija, nekalbant apie kitas šalis, to- dėl kitokio atsaky- mo iš Ispanijos la- boratorijos nesiti- kėjau”, – sakė J.Milius.

Lietuvoje dir- bę Europos Kom- sijos (EK) pareigū- nai spėja, kad mirtinas užkratas į „Idavang” fermą Ignalinos rajone pateko dar liepos pradžioje, o viena pagrindinių versijų – žmogiškasis faktorius. LMVT vadovas Jonas Milius sako, kad EK ekspertai stebėjosi, jog maras pa- sireiškė gerai saugotame komplekse.

Jei ši versija pasitvirtintų, būtų svarbu žinoti, ar užkratas buvo paskleis- tas tyčia.

100 proc. Lietuvos bendrovės „Idavang”, kuri šalyje turi 11 kiaulių komp- leksų ir yra didžiausia kiaulių augintoja, akcijų valdo Danijos įmonė „Ida- vang”.

BNS

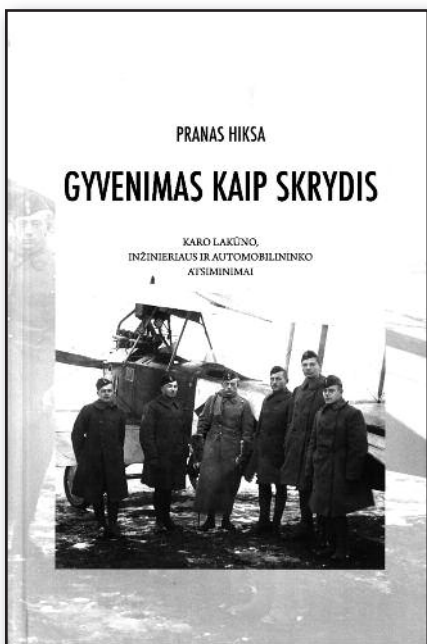

Parengė Vitalius Zaikauskas

Neįtikėtini pirmojo profesionalaus Lietuvos lakūno ir automobilių raliu pradininko nuotyčiai

EDMUNDAS GANUSAUSKAS

Gali tik stebėtis, kad iki šiol neturėjome knygos apie Praną Hiksą. Juolab reikia lenkti galvą prieš šio iškilaus žmogaus – pirmojo profesionalaus Lietuvos lakūno, žymaus inžinieriaus, automobilių raliu Lietuvoje pradininko – artimuosius, parengusius spaudai ir savo lėšomis išleidusius jo atsiminimus.

Darbo būta didelio... Čeko ir lietuvių šeimoje gimęs Pranas (pagal metrikus Františekas) mokėsi dar carinėje Rusijoje, tad prisiminimus parašė rusiškai. Jo žmona, šviesaus atminimo Irena Hiksienė, sunkiai iškaitomą tekstą iššifravo ir perrašė mašinėle. Viena iš keturių P. Hiksos dukterų Rita išvertė tėvo tekstą į lietuvių kalbą ir kartu su savo bei seserų Inos, Danutės, Jūratės šeimomis pasirūpino leidyba. Knygą išleido leidybos įmonė Kriventa.

Nors jau kone prieš pusę amžiaus P. Hiksą priglaudė Kauno Petrašiūnų kapinės, vartant neseniai pasirodžiusią knygą „Gyvenimas kaip skrydis“, šio plačių horizontų žmogaus paveikslas iškyla kaip gyvas.

Sovietmečiu apie nepriklausomos Lietuvos karo aviaciją, jos užuomazgas žinojome labai nedaug. Tačiau jau tada P. Hiksa mūsų vaizduotėje ryškiai išsiskyrė iš kitų to meto lakūnų. Iš nuotraukos Karo aviacijos dešimtmečiui 1929-aisiais išleistoje knygoje žvelgė mąslaus žvilgsnio, orus, inteligentiškas žmogus. Svarbiausia – tikras profesionalas, Anglijos karališkųjų oro pajėgų mokyklos diplomantas.

Daug vėliau, kai atsivėrė archyvų durys, su šurpuliu vartėme pirmąją Aviacijos dalies knygą. Štai įsakymas Nr. 56: Karininką skrajotoją Praną Hiksą skiriu į Aviacijos dalį nuo gegužio 16 d. Pirmieji Karo aviacijos mokyklos auklėtiniai tuo metu dar tik bandė kilti į orą, o mokslus baigs tų pačių 1919-ųjų gruodį. Iki tol Lietuvos aviacijoje lakūnais tarnavo samdyti vokiečiai, skraidė ir vienas kitas nuo bolševikų sukeltos sumaišties iš tėvynės pabėgęs rusas.

Tarp svetimšalių samdinių, kurie nepriklausomybei iškilusioje grėsmės

Su lietuviais lakūnais prie trofėjinio lėktuvo GOTHA. P. Hiksa – centre
Asmeninio archyvo nuotrauka

akivaizdoje buvo telkiami į vos užgimusią Lietuvos aviaciją, P. Hiksos, 22 metų lietuvių profesionalaus lakūno, pasirodymas Kauno aerodrome savaime buvo unikalus reiškinys. Gimęs Verkių dvare prie Vilniaus, Pirmojo pasaulinio karo metais jis stojo savanoriu į Rusijos armijos 23-ąją oro korpusą. Padedamas nuo vaikystės jį globusio grafo Vladimiro Zubovo, 1916-ųjų gruodį P. Hiksa pradėjo mokytis Sankt Peterburgo aviacijos mokykloje. Mokymas vykdavo lėktuvu „Farman 4“. Jis buvo visai be kabinos. Ir instruktoriui, ir mokiniui sėdėti tekdavo ant apatinio sparno sėdynės, sukaltos iš kartelių. Kojas reikėdavo laikyti ant tam tikslui pritaisyto vamzdžio <...> Mokymas dviviečiame lėktuve su instruktoriumi taip pat buvo vos naujausias technikos stebuklas. Pavyzdžiui, Pskovo aviacijos mokykloje mokėsi vairuodavo vienvietį monoplaną „Morane-Parasol“ nupjautais sparnais ir, pasimokęs ant žemės, būdavo išleidžiamas skristi savarankiškai.

Daugiau kaip trečdaliui mokinių tokie skrydžiai kainuodavo gyvybę. Bet vyko karas, ir į tai niekas nekreipė dėmesio. Lakūnai buvo labai reikalingi...

1917-ųjų vasarį P. Hiksa kartu su šimtaine kitų lakūnų buvo išsiųstas į Di-

džiosios Britanijos karališkojo oro laivyno mokyklą, kurioje skraidymo įgūdžius jis lavino tobulesniais negu Rusijoje lėktuvais, mokėsi oro mūšio meno, kare būtinų aukštojo pilotazo figūrų. Su Anglijos aeroklubo ir Karališkojo aviacijos korpuso mokyklos baigimo pažymėjimais sugrįžęs į perversmų kėlimą Rusiją, P. Hiksa dar paskraidė Rygos fronte, bet, kaip matyti iš jo užrašų, nugalėjo tuo metu jau stiprėjantis noras sugrįžti į Lietuvą.

Lietuvos karo aviacijos įsakymų knygos liudija daugelį Prano Hiksos tarnybos faktų. Jis – ir aviacijos teorijos mokytojas, ir skraidymų praktikos instruktorius, ir eskadrilės vadas, ir nepriklausomybės kovų dalyvis. 1920 m. vasarą, kai Lietuvos kariuomenė bolševikus jau buvo nustumusi už Zarasų, iš Kauno į Uteną persikėlė Pirmasis orlaivių kovos būrys, kuriame tuo metu tarnavo ir P. Hiksa. Lakūnui itin įsiminė vienas skridimas bombarduoti Daugpilio geležinkelio stoties – tada jo lėktuvą suvarpė net šeši kartus atakavusio bolševikų naikintuvo kulkos, tačiau jis sugebėjo sėkmingai nusileisti laukuose prie Zarasų.

Tikriausiai P. Hiksos atmintin buvo giliai įsirėžusi ir 1920-ųjų rugsėjį gauta užduotis iš Vilniaus į Varšuvą ir atgal skraidinti Didžiosios Britani-

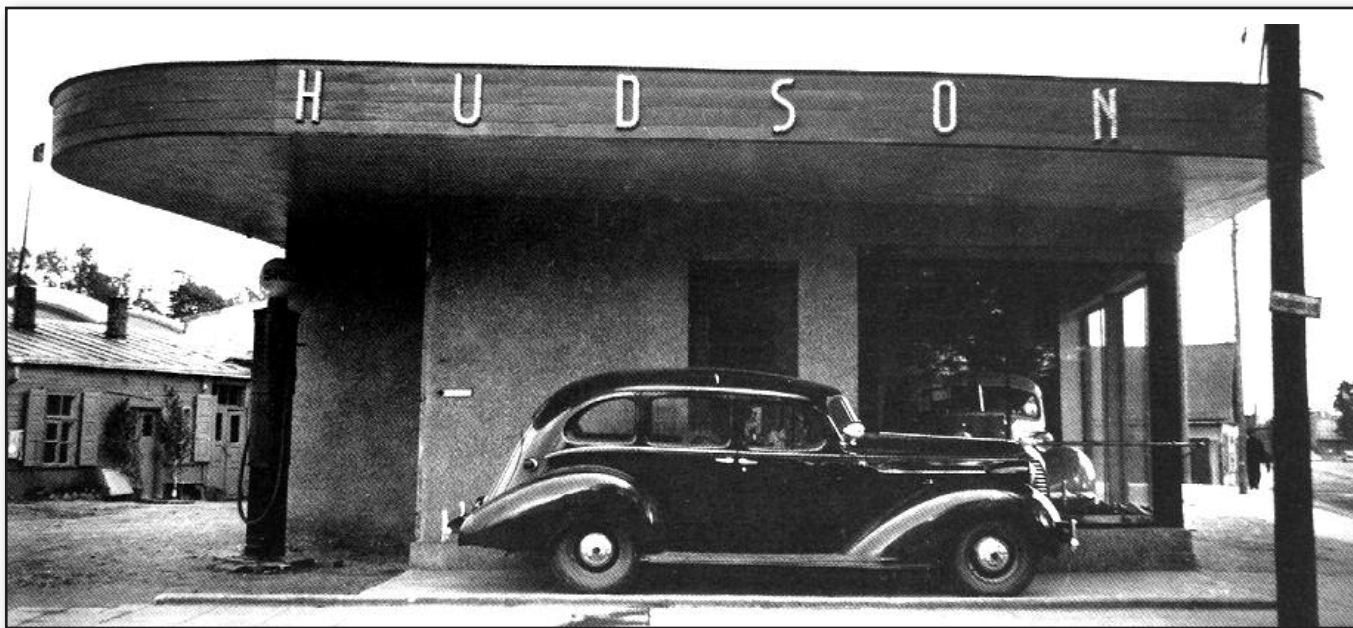

Pranas Hiksa

jos karinės misijos Baltijos šalyse atstovą pulkininką Richardą Baringtoną Wardą.

<...> Pagaliau pasiekėme Varšuvą. Leidaus prieš vėją. Žemę paliečiau tiksliai nustatytoje vietoje. Pripulolė mechanikai, čiupo už sparnų ir nustumė lėktuvą į angarą. Tuo metu pulkininkas Wardas nusiėmė šalną ir užsidėjo anglišką karinę kepurę. Aš, kaip kariaujančios su Lenkija pusės karininkas, likau su šalmu. Priėjusiam karininkui pranešiau, kad atskirome derėtis su Lenkijos Respublikos prezidentu ir kad šis vyras – anglų pulkininkas Wardas. <...> Jau ėjo šneka, kad generolas Żeligowski ruošiasi užgrobti Vilnių, o Wardas, Lietuvos Vyriausybės paprašytas, išskrido įtikinėti, kad to nedarytų. Netikėjau, kad derybos bus sėkmingos. <...> Iš Varšuvos norėjau išskristi „su fasonu“, bet LVG C IV buvo toks lėktuvas, kad jokio aukštojo pilotazo juo neparodysi. Pasistengiau važiuoti kilimo taku iki pat aerodromo galo, kad įgyčiau didelį greitį, tada labai stačiai pakilau ir, pasiviręs 90 laipsnių kampu, pasukau Vilniaus kursu.

Iš pradžių skridome be nuotykių, bet vėliau pradėjo kaisti motoras. Nors apsisukimus mažinau kiek galėdamas, radiatorius pradėjo šnypšti. Be-

Stilingas Prano Hiksos vadovaujamas JAV automobilių bendrovės „Hudson“ atstovybės pastatas Juozapavičiaus prospekte su naujausio modelio šešiaviečiu sedanu pirmame plane. Kaunas, 1937 m.
R. M. Lapo archyvo nuotr.

Pranas Hiksa – antrojo automobilių ralio aplink Lietuvą dalyvis, 1932 m.
R. M. Lapo archyvo nuotr.

liko ieškoti vietos nusileisti. Apie viską pasakiau Wardui ir jis sutiko.

Praskridęs vieną kitą miškelį, pamaciau pievą ir nusileidau netoli Čiževo (lenk. Czyzew). Pribėgo žmonės, tarp jų – vienas kariškis. Suvaidinau lenkų karininką. Paliečiau kariškiui pasaugoti lėktuvą. Išgirdęs, kad neturi ginklo, daviau savo revolverį. Pulkininką įtaisiau pas artimiausią ūkininką, o pats vežimu išvažiavau į Čiževą telegrafuoti į Varšuvą.

Nesėkmė mus ištiko todėl, kad lenkiškas benzinas buvo lengvesnis už mūsų naudojamą, todėl motoras ir perkaito. Iš Varšuvos man patarė rytą šaltu motoru pakilti ir „nutempti“ lėktuvą 8 kilometrus, kur stovi lėktuvų eskadrilė. Kariškiams jau buvo įsakyta mums padėti. <...>

Vilniuje, generaliniame štabe, generolas Silvestras Žukauskas klausinėjo mane, ar užgrobs Želigowskis Vilnių, ar ne? Pulkininkas Wardas sakęs, kad neužims. Aš pasakiau, kad vargu ar tokiais žodžiais verta tikėti. Reikia manyti, kad lenkai Vilnių vis dėlto puls.

Su karo aviacija, ketindamas tapti diplomuotu inžinieriumi, P. Hiksa, dar visai jaunas, atsisveikino 1923 metais. Prasidėjo visiškai naujas gyvenimo etapas, apie kurį gūžniu sovietmečiu žinojome dar mažiau. Girdėjome apie jo vėlesnius mokslus Prahoje, pirmąsias autobomilių lenktynes aplink Lietuvą, bet tik dabar jo paties prisiminimuose gyvenimas atgyja visu pločiu ir gelme. Koks žmogus, tokie ir dienoraščiai! P. Hiksa atsiminimus rašė jau būdamas pensininkas, tačiau įvykiai atkurti taip, tarsi herojus dar vakar būtų maudęsis jų sūkuryje. Skaitai ir imi suvokti, iš kur tas mašlus žvilgsnis, inteligento povyza ir interesų horizontai. Šaknys!

Hiksų pėdsakai Lietuvoje atsirado, kai Verkių dvarą valdęs kunigaikštis Peteris Wittgensteinas pasikvietė iš Čekijos diplomuotą miškininką Janą Hiksą, Prano senelį. Vėliau, pasikeitus dviem kartoms, Hiksų priglausta naš-

laitė Onutė, kurią Pranas laikė tikra seserimi, ištekęs už grafo Vladimiro Zubovo. Prabėgo dar keletas metų, ir būsimasis lakūnas Maskvoje pateko į rašytojo Levo Tolstojaus sūnaus Sergejaus aplinką, kurį laiką gyveno šio muziko rūmuose. Apskritai P. Hiksai buvo lemta sutikti daug iškilių asmenybių, ir neabejotina, kad ta likimo dovana turėjo įtakos jo pasaulėjautai, išsiauklėjimui ir net manieroms.

Ne mažiau spalvinga buvo ir kita, jau be aviacijos, P. Hiksos gyvenimo pusė. Beje, su aviacija ir aviatoriais jis niekada nebuvo visiškai atsisveikinęs – kaip vicepirmininkas atstovavo Lietuvos Aero Klubui, nevengdavo ir linksmų vakaronių su lakūnais. Tačiau dabar savo jėgas ir sugebėjimus jis nukreipė kita vaga – protu ir nepaprastu sąžiningumu įgijęs stambių kapitalistų brolių Vailokaičių pasitikėjimą, P. Hiksa kontroliavo mėsos kombinato „Maistas“ statybą, vėliau atstovavo šiai didžiulei įmonei įvairiose Europos šalyse. Gyvendamas Prahoje, 1928-aisiais baigė institutą, gavo inžinieriaus diplomą. Grįžęs į Lietuvą, dirbo vienu iš metalo dirbinių ir mašinų gamyklos „Metalas“ vadovu.

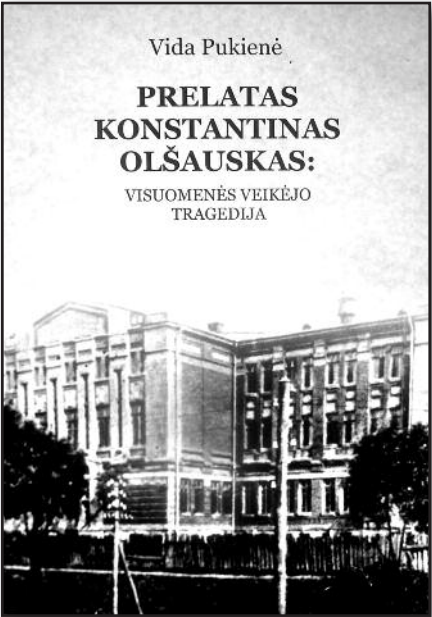
Atskira istorija – P. Hiksos aistra automobiliams. Laimėjęs dvi pirmąsias (1931 ir 1932 m.) lenktynes aplink Lietuvą, jis du kartus dalyvavo ir prestižiniame Monte Karlo ralyje.

Sovietų užneštos negandos, žinoma, neaplenkė ir Hiksų šeimos. Neatsitiktinai vienas atsiminimų skyrių pavadinamas „Gyvenimo šalikelėje“. Persekiojimai Kaune, repatriacija į Vokietiją, barakų blakės prie Lodzės, į Vakarų anksčiau pasitraukusio J. Vailokaičio pagalba, grįžimas į nacių okupuotą Lietuvą, vėl rusai ir liaudies priešų dienos su vis dažnėjančiais raginimais varstyti MGB duris. Nežinia kodėl atsiminimai kaip tik ir nutrūksta apklausos sovietų saugume aprašymu...

Be kelių dienų 69 metus nugyvenęs P. Hiksa užgeso 1966-ųjų pavasarį.

Delfi.lt

Prelato Konstantino Olšausko pėdsakais Kaune

Rugpjūčio 5 d. Lietuvos Sąjūdžio Kauno taryba ir Kovo 11-osios gatvės bendrija, organizavo ekskursiją „Prelato Konstatino Olšausko pėdsakais Kaune“. Ekskursija prasidėjo Kauno paminklinėje Kristaus prisikėlimo bažnyčioje malda už prelatą Konstantiną Olšauską (1867–1933), kurią sukalbėjo kanauninkas VDU doc. dr. Robertas Pukenis. Vėliau ekskursijos dalyviai lankėsi Kauno „Saulės“ gimnazijos senajame pastate, kuriame dirbo ir gyveno prelatas Konstantinas Olšauskas.

Doc. dr. Raimundas Kaminskas savo įžanginiame žodyje paminėjo įamžinimo svarbą asmenų, kurie prisidėjo prie Lietuvos valstybės kūrimo ir priminė istorinį įvykį cituodamas A. Merkelio knygos „Antanas Smetona: jo visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla“ ištrauką, kad „Sofija Smetonienė su vaikais ir tarnaitė išvyko į Kauną ir Saulės gimnazijos namuose gyveno viename kambaryje“. Ekskursijos dalyviams buvo trumpai pristatyta Vidos Pukelienės monografija „Prelatas Konstantinas Olšauskas: visuomenės veikėjo tragedija“. Audronė Vaikutė skaitė ištraukas iš savo rašomos knygos apie giminystės ryšius su prelatu K. Olšausku. Kauno „Saulės“ gimnazijos administracija sudarė galimybes visiems ekskursijos dalyviams susipažinti su senuoju gimnazijos pastatu.

Konstantinas Olšauskas gimė 1867 m. balandžio 22 d. Burbaičiuose, Plungės valsčiuje.

Prieš 130 metų Konstantinas Olšauskas atvyko studijuoti į Žemaičių kunigų seminariją Kaune.

Prieš 100 metų buvo paskirtas Žemaičių vyskupijos katedros kapitulos kanauninku.

1906 m. K. Olšauskas įkūrė Šv. Juozapo darbininkų draugiją. Jis taip pat buvo vienas iš „Saulės“ draugijos (1906–1940) steigėjų, 1906 m. birželio 25 d. dalyvavo jos steigiamajame susirinkime ir buvo išrinktas pirmuoju jos pirmininku. 1906 m. jis buvo vienas iš Šv. Kazimiero draugijos (1906–1940 m.) steigėjų.

1917 m. rugsėjo mėnesį jis buvo Vilniaus konferencijos delegatas, taip pat vienas iš pagrindinių derybininkų su Vokietija dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, K. Olšauskas buvo pirmasis Lietuvos derybininkas, kurį šalies valdžia 1918 m. gruodžio 15 d. pasiuntė į Spa (Belgija) pas Antantės karinius vadovus prašyti pagalbos Lietuvos Vyriausybei. Nuo 1928 m. K. Olšauskui teko pasitraukti iš aktyvios visuomeninės veiklos, nes jis buvo apkaltintas jį persekiojusios ir šantažavusios Stasės Ustijanauskienės nužudymu, nors ir nesurinkus neginčijamų kaltės įrodymų. 1931 m. K. Olšauskas buvo išteisintas, pripažinus jį politinių intrigų auką.

Konstantinas Olšauskas mirė 1933 m. birželio 18 d. Laukžemės kaime (Kretingos r.) – buvo nušautas grįžtantis namo iš Palangos.

Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos informacija ir nuotraukos

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti
„DRAUGA“
internete be jokio papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai
administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Kaip jau buvo pasakojama skyriuje apie PLB atsiradimą, Vakarų Vokietija tapo naujos pasaulio lietuvių organizacijos idėjos ir pirmųjų deklaracijų vieta, tačiau pagrindiniams organizatoriams emigravus į JAV, čia likę lietuviai turėjo savarankiškai eiti pirmyn. 1950 m. *Lietuvių tautinės bendruomenės* Centro komitetas persitvarkė pagal PLB laikinuosius nuostatus į *Vokietijos lietuvių bendruomenę*. Tais pačiais metais liepos 20 d. Schweinfurte susirinko naujoji VLB valdyba, kuriai pirmininkavo dr. P. Zundė. Taip jau nutiko, kad dėl susiklosčiusių aplinkybių Vokietijos lietuvių bendruomenės organizacinis brendimas buvo tarsi pilotuojantis projektas viso pasaulio lietuvių veikloje. Posėdyje dalyvavęs VLIK pirmininkas M. Krupavičius dalijosi savo patarimais, prisidėjo prie palyginti darnios veiklos proceso.

Greta to, kad VLB pati atsirado bendrinės lietuvių organizacijos iniciavimo vietoje, kur galėjo naudotis idėjiniais ištekliais, tartum PLB tėvai –

steigėjai būtų palikę Vakarų Vokietijoje savo priesakus, reikia paminėti, jog buvo ir kita patogi aplinkybė. Skirtingai nuo Amerikos ir Kanados, kur lietuviška veikla jau turėjo gilias ir senas tradicijas, pokario Vokietijoje ne-reikėjo jokių derybų su senomis organizacijomis. Tad organizaciniai ištekliai buvo dideli, o kurtis teko tuščiame arba beveik tuščiame lauke. Buvo visokių sunkumų, susidurta su visokiomis kliūtimis, tačiau tarp jų nebuvo senosios išeivių kartos pasipriešinimo arba bent įtarus abejingumo, su kuriais susidūrė DP išeiviai JAV, Kanadoje ir net Didžiojoje Britanijoje.

VLB gebėjo gana greitai sukurti svarbiausias struktūras ir pradėti labai aktyviai bei kryptingai veikti. Trejiems metams visuotinu balsavimu renkama 15 asmenų Taryba skirdavo VTB valdybą iš 3–5 asmenų. Be Valdybos, buvo suformuotos kitos bendruomeninės institucijos: Garbės teismas, Kontrolės komisija, Tarybos rinkimų komisija. Kadangi VLB buvo gana gausi ir vienijo sąmoningus bei aktyvius lietuvius tolimose Vakarų Vokietijos vietovėse, reikėjo sukurti apylinkes, kurios organizavosi taip, kad reiklaus koordinuotų Apylinkės valdybos ir Kontrolės komisijos. Tas sugebėjimas išauginti darnią visuomeninės organizacijos struktūrą diasporoje Vakarų Vokietijos lietuvius iškėlė kone išskirtiniu pavyzdžiu kitų šalių bendruomenėms.

Galima spėti, kad kaip Amerikon imigravę DP išeiviai veikė integraliai su tos šalies ūkinį-visuomeninį gyvenimą diktavusiomis sąlygomis, taip ir Vokietijos lietuviai turėjo žengti kartu su imigracijos šalies visuomene, prisikeliančia iš griuvėsių, atsigau-nančia po karo ir pokario košmarų. Vokiečių gebėjimas atsitiesti, organi-zuotai ir solidariai veikti, jaustis įgaliais atstatyti net beviltiškai atrodžiu-sias vietas ir įmones, turėjo būti pa-vyzdys, skatinti lietuvius imigrantus tapti ir gerais savo naujos tėvynės pi-liečiais, ir patikimais savo tautos pries-akų saugotojais diasporoje.

Šalia to, kad VLB gebėjo palaiky-ti lietuvių diasporos gyvastį, buvo to-kie jos veiklos barai, kurie ilgus de-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

136

Paryžiaus regiono lietuviai. 1934 m. gruodžio 31 d.

šimtmečius darė įtakos viso lietuvių pasaulio gyvenimui. Nesunku atpažinti, kad tokia misija pirmiausiai teko Vasario 16-osios gimnazijai Huttenfelde. Čia, 1953 m. VLB valdybos ini-ciatyva nupirktose Renhofo pilaiteje, apsuptoje 4,5 ha parko, įsikūrusi lietuviška gimnazija buvo ta vieta, kuri tęsė DP lietuvių švietimo tradiciją, pradėjo įsitvirtinti kaip vienintelė vie-ta lietuvių pasaulyje šalia Lietuvos, kur buvo galima įgyti vidurinį išsilavinimą lietuviškai. Čia patekdavo vaikai iš viso pasaulio. Čia subrendo daugelis iki šiandien aktyvių pasaulio lietu-vių veikėjų ir visuomenės lyderių. 1959 m. Renhofo pilaiteje greta gimnazijos įsikūrus VLB valdybos būsti-nei, ši vieta tapo neabejotinai Vokietijos lietuvių gyvenimo centru, sėk-mingai veikiančiu iki šių dienų ir gai-vinančiu viltį, jog senoji Vokietijos lietuvių veiklos tradicija dar ilgai gai-vins naują Europos lietuviybę.

Simboliška, kad nepaisant dau-gumos DP išeivių susitelkimo Šiaurės Amerikoje, lietuvių pasaulio švieti-mo ir tautiškumo ugdymo piramidės viršuje liko Vokietijos įstaiga. Peršasi

mintis, kad tokią Vasario 16-osios gimnazijos misiją lėmė milžiniškas lietuvių švietimo, kaip katastrofos aki-vaizdoje diasporos ir visos tautos sa-vimoneį gaivinusio projekto, iškėli-mas DP laikotarpiu. Net susitraukus visam mokyklų tinklui, liko sukaup-ta patirtis, padėjusi tęsti veiklą vo-kiečių kultūros ir kaimynystės sąly-gomis. 1952 m. Vokietijoje dar veikė 4 pradinės mokyklos su 86 vaikais ir dvi lituanistinės mokyklos su 37 vaikais. Dar kelis dešimtmečius plėtojosi li-tuanistinių mokyklų veikla, kuri pa-mažu silpo: 1960–1970 m. veikė tarp 7 ir 10 lituanistinių mokyklų.⁴⁰³

Greta tautinių VLB apylinkių tinklo ir švietimo įstaigų minėtina ir pasaulėžiūrinių-politinių organizaci-jų veiklos inercija. Taip norisi vadin-ti visą Vokietijos lietuvių draugijų gyvenimą, kuris tai pat išsaugojo tam tikrus audringo DP laikotarpio bruo-žus. Daugumai lietuvių išvykus, Vo-kietijoje likę veikėjai tęsė nepertrau-kiamą tradiciją. Nors ne visos anks-tesniu laikotarpiu susiformavusios organizacijos paliko vienodus pėdsakus Europos lietuvių žemėlapyje, ta-

čiau kai kurių srovių (*Lietuvių fronto bičiuliai*) padaliniai čia net dar daugiau susitelkė, nuosekliai veikė ir padarė di-delį poveikį visam lietuvių gyvenimui.

Nors stinga istorinių tyrinėjimų, kurie leistų aiškiai nusakyti Vakarų Vokietijoje (ir Vakarų Europoje apskritai) likusių DP lietuvių pasirinki-mus bei nuotykius, tačiau yra pakan-kamai gerai žinoma, kad čia liko dalis lietuvių šviesuomenės, kuri dėka anks-tesniais laikais Vokietijoje baigtų stu-dijų ir apgintų doktoratų galėjo tikėtis akademinio darbo vietų. Filosofas An-tanas Maceina, istorikas Zenonas Ivinskis, dr. Jo-nas Grinius, dr. Jonas Norkaitis rado nišas atsi-gaunančių pokario Vo-kietijos mokslo ir inte-lektinio darbo baruose. Tikėtina, kad Vakarų Eu-ropoje pasilikus svar-biems *Lietuvių fronto bi-čiulių* vadams, šios sro-vės veikla pasidarė dar reikšmingesnė.

Vokietijos lietuvių bendruomenės, kaip la-biausiai organizuotos ir intelektualiai pajėgios, vaidmuo buvo lemtingas visos Vakarų Europos lie-tuvijos likime. Jie ir vi-enijo kaimynines ben-

druomenes, ir iš dalies diktavo madas. Geriausias pavyzdys yra nuo 1954 m. Vokietijoje pradėtos organizuoti kas-metinės *Europos lietuviškųjų studijų sa-vaitės* (ELSS), kurių iniciatyva pri-klausė Europos *Lietuvių fronto bičiuliams*, nors nuo 7 deš. pradžios faktinė organizatorė buvo VLB valdyba. Tokia vasarinė savišvietos, idėjų svarstybų ir kultūros kūrybos forma suliejo senas vokiečių šviesuomenės laisvanoriškos veiklos patirtis su lietuvių diasporos uždaviniais. Per aštuonerius metus sustiprėjusi lietuvių diasporos inte-lektualų tradicija, įtraukusi visos Va-karų Europos visuomeninį elitą, pasi-reiškė efektyvesniu, mobiliu ir mobi-lizuojančiu pavidalu: ELSS kasmet buvo rengiamos kitoje šalyje. Per kelis dešimtmečius *Savaitės* keliavo per Austriją, Italiją, Prancūziją, Didžiąją Britaniją, Šveicariją, Švediją, įvairias Vakarų Vokietijos žemes. Buvo nu-veiktas didžiulis darbas, išsaugant rū-pestį Lietuvos likimu, lietuvių pasau-lio savimoneį, diasporos intelektualinį po-tencialą ir tikėjimą ateitimi.

403. Stravinskienė, Vitalija. *Pasaulio lietuvių bendruomenė 1949–2003*, p. 375.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Tarptautinis jaunimo festivalis Medjugorje

RENATA ŽIŪKAITĖ

Yra tik kelios vietos žemėje, kur norisi sugrįžti ir sugrįžti. Mano ke-
lionė į Medjugorje Bosnijoje ir Hercegovinoje į tarptautinį šių metų
Jaunimo festivalį buvo jau penktoji. Čia, kalnų apsuptame mies-
telyje, kur Dievo Motina apsidėšioja regėtojams jau 33 metus, vi-
sada gausu piligrimų, atvykusių iš tolimiausių pasaulio kampelių.
Jie čia patiria nepaprastas malones, kurios srūva per Dievo Mo-
tinos – Taikos Karalienės užtarimą.

Kaip ir kasmet rugpjūčio mė-
nesį Medjugorje Jaunimo fes-
tivalis surinko jaunus žmo-
nes iš viso pasaulio. Dalyvavo kelias-
dešimt tūkstančių jaunuolių ne tik iš
Europos, bet ir iš Kinijos, Japonijos,
Kanados, Indijos, Brazilijos, Meksikos,
Libano, Pietų Afrikos ir kitų šalių.

Spalvingoje tautų vėliavų jūroje
plevėsavo ir Lietuvos trispalvė. Fes-
tivalyje dalyvavo apie 30 lietuvačių.

Prieš šv. Mišias Medjugorje yra
kalbamas rožinis įvairiomis kalbomis
– net linksma buvo melstis kinų kal-
ba arba atsiliepti į rožinio maldą ara-
biškai. Niekur kitur pasaulyje neiš-
girsi tokio stebuklo – tik čia, Medju-
gorje, kur suplaukia piligrimai iš vi-
sų penkių žemynų. Čia jie patiria ne
tik fizinius, bet ir dvasinius išgydy-
mus, būna išvaduoti nuo alkoholio, rū-
kymo priklausomybių, atsiverčia ate-
istai, atgauna gyvenimo prasmę ieš-
kantys savižudybės.

Festivalio metu klausėmės įvairių
tikėjimo liudijimų. Neįgalus vaikinukas
pasakojo, kad važiuodamas į Med-
jugorje pirmą kartą turėjo viltį čia vėl
pradėti judėti. Nors fizinis stebuklas
neįvyko, tačiau į namus jis grįžo ki-
toks. Dievas išgydė jo širdį, ir jis galė-
jo priimti savo negalią, jis suprato, kad
yra besąlygiškai Dievo mylimas.

Buvome susitikę ir su regėtoju
Ivanu. Jis sakė, kad kasdienis Dievo
Motinos regėjimas jam nėra vien tik
malonumas, bet ir didelis kentėjimas.
Po kelių minučių pokalbio su
Dievo Motina jam nepaprastai sunku
sugrįžti į žemę, tam prireikia net ke-
lių valandų. Per regėjimą jis patiria
Dangų, ir tuomet žemė jam atrodo
kaip nyki tremties vieta. Ivanas liu-
dijo – kas meldžiasi, nebijo ateities,
per maldą ir pasninką galime su-
stabdyti net karus.

Mūsų aštuonių žmonių grupei
laikas Medjugorje tas penkias die-
nas buvo ypatingas. Jautėme nepa-
prastą Dievo ir Mergelės Marijos mei-
lę. Medjugorje visada yra gausu ku-
nigų, kurie nuo ryto iki vakaro klau-
so išpažinčių įvairiomis pasaulio kal-
bomis. Čia daugybė piligrimų palie-
ka savo didžiausias gyvenimo naštas
ir skaudulius, išvyksta namo išlais-
vinti bei išgydyti. Čia atliekant išpa-
žintį nereikia skubėti, visi kunigai yra
pasiruošę patarnauti ir padėti, iki
galo išklausyti. Labai dažnai įvyksta
toks stebuklas, kad žmonės čia atlie-
ka išpažintį net po 30-ties ar daugiau
metų. Taip įvyko ir mūsų grupelės
vairuotojui, kuris grįžo pas Dievą po
ilgo laiko tarpo. Vieną vaikiną iš

mūsų grupelės išpažintis sustiprino
apsisprendę kunigystės pašaukimui.
Esu girdėjusi ir daugiau liudijimų,
kad būtent šioje vietoje jaunuoliai
atranda pašaukimus į pašvęstą gy-
venimą.

Ypatingą Dievo ir Mergelės Ma-
rijos artumą jautėme ant Pobrodo ir
Križevac kalnų, kur meldamiesi ro-
žinį ar apmąstydami kryžiaus kelią
galėjome išsakyti Viešpačiui visus
savo sopulius, troškimus, visas in-
tensijas, kurias atsivežėme į šią šven-
tą vietą. Stiprų Dievo Motinos artumą
pajutome ant Pobrodo kalno rugpjū-
čio 2 d., kai vyko Švč. Mergelės Ma-
rijos apsidėšimas Mirjanai. Jautėme
didelę ramybę, kad Mergelė Marija
kaip mylinti motina mums kiekvieną
asmeniškai savais keliais pakvietė į
Medjugorje, kad turi mums nuostabių
planų. Dievo Motina savo praneši-
muose sako, kad niekas į Medjugorje
neatvažiuoja atsitiktinai, kiekvienam
atvykusiam piligrimui ji yra paruo-
šusi dideles malones.

Per Mirjaną Dievo Motina perda-
vė pranešimą mums ir visam pasau-
liui:

*Brangūs vaikai, aš esu su jumis,
kad padėčiau jums laimėti kovoje už
gėrį, net jeigu jums tai ir sunku su-
prasti. Aš žinau, kad jūs daugelio da-
lykų dar negalite suprasti, kaip ir aš
ne viską supratau, kai mano Sūnus
augo mano akyse, bet aš tikėjau juo ir
sekiau Juo. Sekti mane, mano vaikai,
reiškia virš visko labiau mylėti mano
Sūnų, mylėti Jį kiekviena asmeny-
je nedarant skirtumų. Kad galėtumė-
te tai padaryti, aš kviečiu jus susitai-
kymui, maldai ir pasninkui. Aš kvie-
čiu, kad eucharistija taptų jūsų sielos
gyvenimu. Kviečiu jus tapti šviesos
apaštalais, kurie skleistų meilę ir gai-
lestingumą pasaulyje. Mano vaikai,
jūsų gyvenimas yra tik akimirka pa-
lyginus su amžinybe. Ir kai jūs stoja-
te mano Sūnaus akivaizdoje, jis mato
kiek meilės yra jūsų širdyse. Aš meldžiu
savo Sūnaus vienybės su jumis dova-
nos, tarpusavio vienybės dovanos, vie-
nybės tarp jūsų ir jūsų ganytojų. Per
juos mano Sūnus dovanoja jums save
ir atnaušina jūsų sielą.*

Iš Medjugorje išvykome pripildy-
ti kalnų ir krioklių grožio, nuostabių
vietinių bosnių šypsenų, giesmių, ir be-
galinės Dievo bei Švč. Mergelės Mari-
jos meilės. Dauguma išsivežė iš šios ša-
lies ilgesį ir troškimą, kad Dievas vėl
nukreiptų kelius į šią nepaprastą vie-
tą.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros dar-
bo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, mi-
nimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pa-
keisti savaitgaliais.
Tel. 773-940-5264

■ Moteris, ieško pagyvenusių žmonių
priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimo-
se. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Moteris, medikė, pasišventusi ligonių
ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąži-
ninga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuo-
ja, turi automobilį, JAV pilietė. Gali dirbti
ir su gyvenimu Čikagoje ir jos prie-

miesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško vyresnių žmonių prie-
žiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir
anglų kalba, geros rekomendacijos.
Tel. 773-329-9918

■ Moteris, turinti ilgametę žmonių prie-
žiūros darbo patirtį, ieško darbo su grį-
žimu arba su gyvenimu. Kalba angliškai,
turi automobilį ir labai geras rekomen-
dacias. **Tel. 630-664-2777.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo.
Vairuoja, kalba lietuviškai, angliškai, ru-
siškai, lenkiškai. **Tel. 773-387-7232.**

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems
metams

**Prenumeruokite sau,
savo vaikams,
draugams,
vaikaičiams!**

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

Remkime Draugo fondą
WWW.DRAUGOFONDAS.ORG

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Smaližių vasara

Karštos vasaros dienos popietę pats metas pasmaguriauti gaiviais ir lengvais vasariškais saldumynais. Uoga net saldėsį paverčia vaistu. Gal ir per drąsu teigti, kad su sauja mėlynių desertas visiems bus tik į „sveikatą“, tačiau didelė dalis tiesos čia yra. Puikiosios mėlynių savybės daugelį desertų gali paversti vaistu.

Turbūt retas gali atsispirti ir raudonų vyšnių vilionėms. Šios uogos, simbolizuojančios į antrą pusę persiritusią vasarą, pasižymi tikrai maloniu skoniu ir aromatu. Jos – nepamainoma skaniausių vasaros desertų dalis.

„Gerų pietų“ pabaigoje – desertas

Desertas – tai nebūtinai „kalorijų bomba“. Paikime tai šaltiems žiemos vakarams. Vis dėlto desertą beveik visi suvokiame kaip kažką saldaus. Iš tiesų „desertas“ yra gerokai platesnė sąvoka. Šis žodis kilo iš prancūzų kalbos „desservir“ ir reiškė „nurinkti nuo stalo“. Daugelyje Europos kalbų šis terminas buvo pradėtas vartoti apie XVI a. išstumdamas senus nacionalinių kalbų žodžius, reiškiančius paskutinį užstalės akcentą, paskutinį patiekalą, puotos pabaigą.

Desertu gali tapti viskas, kas patiekama po pagrindinio patiekalo: uogos, sūris, vaisiai, riešutai ir pan. Tačiau tradiciškai desertais laikomi tortai, pyragaičiai, sausainiai, saldainiai, ledai, želė ir daugelis kitų mums žinomų saldumynų.

Beje, paprotys puotą baigti saldžiu desertu Europoje įsigalėjo tik nuo XIX a., kai cukrus tapo nebe toks brangus, iki tol desertus galėjo sau leisti tik patys turtingiausi ir tik per šventes. Iš čia ir kilo tortų bei kitų desertų puošybos tradicija – juk šventinis patiekalas turėjo būti išpūdingas ir patrauklus.

Tačiau toks požiūris į desertus ne visiškai teisingas: juk ne visi saldūs patiekalai būna desertai ir ne visi desertai būtinai turi būti saldūs. Prancūzai desertui neretai pateikia sūrį, o Rusijoje seniau puotos pabaigoje būdavo patiekiami juodieji ikrai!

Vis dėlto daugelis dabartinių desertų yra saldūs. Tai gliukozės šaltinis, suteikiantis energijos, stimuliuojantis smegenų veiklą. Taigi – puikus dalykas, jei vartojamas su saiku.

Kai miškuose ir soduose sirpsta įvairiausios uogos, turbūt retai šeimininkei kyla noras kepti tortus su riebiais sviestiniais kremais... Natūralu. Juk vasarą patys geriausi saldumynai – tai skanūs, sveiki ir nekaloringi desertai, greitai iškepami pyragėliai ir kiti skanėstai su ugomis. Šių metų mėlynių gausa ir sirpstančios vyšnios taip vilioja... O uogų metų laiką reikia išnaudoti.

Mėlynių putėsiai su plakta grietinėle

Reikės: 2 svarų mėlynių, 1 puodelio cukraus, 1/2 puodelio vandens, 5 šaukštų želatinos, 1 šaukšto cinamono.

Papuošimui: puodelio grietinės, vieno šaukšto cukraus, mėlynių.

Mėlynės sutrinkite elektriniu trintuvu arba sumalkite. Suberkite cukrų, cinamoną ir maišykite tol, kol cukrus visiškai ištirps. Želatiną išbrinkinkite su vandeniu, ištirpinkite ir supilkite į nuolat maišomą mėlynių tyrę. Pastatykite šalta. Kai mėlynių masė pradės stingti, plakite ją plakikliu iki putų.

Putėsius išdėliokite į desertinius indelius ir valandai pastatykite šalta. Patiekdami papuoškite grietinėle, išplakta su cukrumi, bei mėlynėmis.

Keksiukai su mėlynėmis

Reikės: 2 šaukštų sviesto, 2 kiaušinių, 2 šaukštelių kepimo miltelių, 1 puodelio cukraus, 2 šaukštų vanilinio cukraus, 2 šaukštų grietinės, 1 puodelio mėlynių, 3 šaukštų krakmolo, 1 puodelio miltų, trupučio sviesto ir džiovintų keksiuko formelėms patepti ir pabarstyti, cukraus pudros.

Sviestą iki purumo išsukite su cukrumi ir kiaušiniais. Supilkite grietinę ir suberkite su krakmolu ir kepimo milteliais sumaišytus miltus. Viską labai gerai išmaišykite. Suberkite mėlynės ir atsargiai išmaišykite. Tešla turi būti grietinės tirštumo. Keksiukų formelės patepkite sviestu, pabarstykite džiovintomis sėklomis ir dėkite tešlos užpildydami tik pusę formelės. Kepkite 375 °F temperatūros orkaitėje apie 30 minučių. Atvėsusius keksiukus išimkite iš formelių ir pabarstykite su cukraus pudra.

Vyniotinis su mėlynėmis

Reikės: 1 sv sluoksniuotos tešlos, 1 litro (4 puodelių) mėlynių, 1 puodelio cukraus, 3–4 šaukštų grietinės, 1 kiaušinio trynio, 4 šaukštų džiovintų keksiuko formelėms patepti ir pabarstyti, cinamono vyniotiniui apibarstyti.

Atšildytą tešlą plonai iškočiokite ir apibarstykite džiovintomis sėklomis. Mėlynės sumaišykite su cukrumi bei krakmolu ir lygiu sluoksniu paskleiskite ant tešlos. Tešlos kraštus patepkite kiaušinio trynio plakiniu ir susukite vyniotinį. Jo viršų taip pat patepkite trynio plakiniu, pabarstykite cukrumi ir cinamonu. Ant kepimo popieriumi išklotos skardos dėkite vyniotinį ir kepkite 400 °F temperatūros orkaitėje apie 40–45 minutes.

Mėlynių pyragas

Reikės: lazdelės sviesto, 2 šaukštų grietinės, 1 puodelio cukraus, 3 kiaušinių, 3 puodelių miltų, 2 puodelių mėlynių.

Sviestą sušaldykite ir sutarkuokite stambia trintuve. Tarkius tuoj pat apvoliokite miltais. Kiaušinius išplakite su cukrumi bei grietine ir supilkite į miltus su sviestu. Užminkykite tešlą ir 30–40 minučių palaikykite ją šaldytuve. Iš 4/5 tešlos iškočiokite lakštą ir įklokite jį į riebalais pateptą kepimo formą. Suberkite mėlynės. Likusią atšaldytą tešlą stambiai sutarkuokite ir užberkite ant uogų. Kepkite 400 °F temperatūros orkaitėje apie 30 minučių.

Pyragas su mėlynėmis ir migdolais

Reikės: 1,5 lazdelės sviesto, puodelio cukraus, 4 kiaušinių, 1 citrinos nutarkuotos žievelės, 1 šaukšto cinamono, puodelio miltų, 2 arbatinių šaukštelių kepimo miltelių, 4 puodelių mėlynių, 2/3 puodelio migdolų plokštelių, 0/5 puodelio cukraus pyragui pabarstyti.

Sviestą išsukite su cukrumi, kiaušiniais ir nutarkuota citrinos žievele. Įmaišykite su cinamonu ir kepimo milteliais sumaišytus miltus. Tešlą sukrėskite ant sviestiniu popieriumi išklotos skardos ir išlyginkite pavir-

šių. Ant viršaus suberkite nuplautas bei nusausintas mėlynės ir migdolų plokšteles. Kepkite 425 °F temperatūros orkaitėje. Iškepęs karštą pyragą pabarstykite cukrumi. Atvėsusį supjaustykite kvadratiniais gabalėliais.

Pyragas su mėlynėmis

Reikės: 0/5 lazdelės nesūdyto sviesto (kambario temperatūros), 0/5 puodelio cukraus, vieno kiaušinio, 2 puodelių miltų, 3 šaukštų krakmolo, 2 šaukštelių kepimo miltelių, trupučio druskos, 0/5 puodelio pieno, 1 šaukštelio vanilės ekstrakto, 2 puodelių šviežių ar šaldytų mėlynių, jei šaldytos, tai atšildyti ir nukošti skystį.

Paviršiui padengti: 2 šaukštų nesūdyto šalto sviesto, ¼ puoduko cukraus, 1/3 puoduko miltų, ½ šaukštelio cinamono.

Sviestą ir cukrų gerai išsukti. Įmušti kiaušinių. Dar kiek pasukti. Miltus, krakmolą ir kepimo miltelius sumaišyti ir persijoti į dubenį. Dabar sudėti išsuktą sviestą, supilti pieną, druską, vanilę ir mediniu šaukštu išmaišyti. Jei masė būtų tiršta, įpilti truputį pieno. Suberti mėlynės, palengva išmaišyti. Skardą patepti ir pabarstyti manų kruopomis. Paruoštą masę paskleisti ant skardos ir išlyginti.

Paviršiui skirtas dalis supilti į dubenėlį ir pirštais sutrinti. Arba sviestą ištirpinti, truputį atvėsinti ir tuomet sumaišyti su skirtomis dalimis. Šiuo mišiniu lygiai padengti paviršių. Kepti įkaitintoje orkaitėje 350 °F temperatūroje 55 minutes.

Pyragas su mėlynėmis ir aguonomis

Reikės: 1 lazdelės nesūdyto sviesto, 0/5 puodelio cukraus, 1 1/2 puodelio miltų, 2 šaukštelių aguonų, 1 kiaušinio, 0/5 puodelio rūgšties grietinės, 2 šaukštelių tarkuotos citrinos žievelės, trupučio druskos, 0/5 šaukštelio kepimo sodos.

Įdarui: 2 puodukų šviežių ar šaldytų mėlynių, 1/3 puoduko cukraus, 2 šaukštelių miltų.

9 ar 10 colių skersmens atidaromą apvalią formą patepti sviestu ir pabarstyti miltais. Neprilipusius miltus nukratyti ir padėti į šalį.

Į dubenį supilti miltus, aguonas, kepimo sodą ir druską. Išmaišyti ir persijoti. Padėti į šalį.

Sviestą sudėti į dubenį ir elektriniu maišytuvu išsukti. Suberti cukrų ir vėl pasukti. Kiek pasukus sudėti kiaušinių. Sulėtinti greitį ir po šaukštą dėti paruoštus miltus ir grietinę. Trumpai pasukti ir tešlą supilti į formą. Išlyginti ir šaukštu tešlos pakraščius pakelti prie formos sienos.

Į dubenį sudėti mėlynės, užberti miltais, pamaišyti ir užpilti cukrų. Vėl išmaišyti ir supilti ant paruoštos tešlos. Kepti įkaitintoje orkaitėje 350 °F temperatūroje apie 45–55 minutes. Iškepęs kiek palaukti ir atidaryti formą. Kol šiltas padengti glazūra.

Glazūra: 1/3 puoduko miltinio cukraus išmaišyti su vienu šaukšteliu pieno ir šia glazūra plona srovele paraizgyti ant mėlynių paviršiaus.

A. + A.
Agr. KAZIMIERA
INDREIKIENĖ

Mirė 2014 m. rugpjūčio 5 d., sulaukusi garbaus amžiaus.
Gimė 1910 m. birželio 16 d. Šimonyse, Kupiškio apskrityje.
1934 m. baigė Dotnuvos Žemės Ūkio akademiją diplomuota ag-
ronome. Mokytojavo Panevėžio Žemės Ūkio Namų Ruošos mokyk-
loje.

Amerikoje išgyveno 65 metus. Gyveno Marquette Park, Či-
kagoje. Priklausė Ateitininkams ir Lietuvių Fondui.

A. a. Kazimiera buvo a. a. Alfonso žmona ir a. a. Vlado, Kleo-
po, Kazimiero ir Onos Dalindų sesuo.

Nuliūdę liko: duktė Dalia su vyru Luis Azevedo, sūnus Gedi-
minas, anūakai Louis, Alfonso ir George su šeimomis, proanūkės
Ana, Alexandra, Veronika ir Emilija, brolis Povilas Dalinda ir kiti
giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė bus pašarvota ketvirtadienį, rugpjūčio 7 d. nuo 4 val.
p. p. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Road, Hic-
kory Hills, Illinois ir penktadienį, rugpjūčio 8 d. 10 val. ryto, Švč.
M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Park, kurioje 11 val. ryto
bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Ka-
zimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus daly-
vauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Čikagos širdyje –
akcija Baltijos keliui atminti

Mieli lietuviai,

rugpjūčio 23 d., šeštadienį, 3 val. p. p. susirinkime Čikagos Daley Pla-
za aikštėje (50 W. Washington St., Chicago, IL

60602) kartu su mūsų broliais latviais,
estais, amerikiečiais, ukrainiečiais
bei kitų demokratiją mylinčių tau-
tų atstovais ir dalyvaukime akcijoje
„Embrace Freedom the Baltic Way”.

Koncertuos dainuojančios revoliucijos
simbolis, grupės „Antis” įkūrėjas Algirdas
Kaušpėdas, latvių muzikantas ir dainininkas
Armands Birkens, estų dainininkė Kristi
Roosmaa, o taip pat „Dainava”, „Suktinis” ir
kiti meniniai kolektyvai. Dalyvaukime gausiai
– kaip prieš ketvirtį amžiaus, parodykime visiems, kad laisvės dvasia gyva.

Akciją rengia **LR generalinis konsulas Čikagoje, JAV LB, Latvijos ir
Estijos garbės konsulai bei bendruomenės, Balzeko lietuvių kultūros
muziejus.**

2014 m. liepos 3 d. Berkelyje, Kalifornijoje, užgeso

A † A
Dr. AUGUSTA ZAUNIŪTĖ
ŠAULIENĖ

Ji mirė sulaukusi 93 metų, ap-
supta mylimos šeimos ir pasiauko-
jusių slaugytojų Vidos ir Antano
Norbutų.

Dr. A. Zauniūtė-Šaulienė iške-
liavo Anapilin paskui savo vyrą dr.
Vacį Šaulį, iš gyvenimo pasitrau-
kusį prieš ketverius metus.

Ji paliko liūdinčius dukrą Au-
gustą Jūratę su vyru Mark Nicker-
son Kalifornijoje, sūnų Dovą su
žmona Jolanta Botsvanoje, sūnų
Morkų Čikagoje, seserį Giedrę Zau-
niūtę New Jersey.

Dr. A. Zauniūtė-Šaulienė gimė
1921 m. balandžio 27 d. Rygoje, Lat-
vijoje, kur tuo metu dirbo jos tėvas, Lietuvos diplomatas Dovas Zau-
nius. Anksti netekusi mamos, ji praleido laimingą vaikystę Klai-
pėdoje, globojama tetos dr. Augustos Zauniūtės. Velionė visuomet
su didele meile ir dėkingumu prisimindavo dr. A. Zauniūtę – tai
ji įtakoją dukterėčios profesinį kelią. Būdama 12-os metų, Augusta
kartu su vyresniuoju broliu Dovu išvyko gyventi ir mokytis į Kau-
ną pas tėvą, tuo metu dirbusį Lietuvos užsienio reikalų ministru.

Baigusi gimnaziją, ji įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto
Medicinos fakultetą. Nepaisant Antrojo pasaulinio karo audrų, Au-
gusta sėkmingai baigė studijas ir įgijo medicinos daktarės diplo-
mą.

Tačiau, 1944 m. sovietų frontui artėjant į Lietuvą, dr. A. Zauniūtė
pasitraukė į Vokietiją. Ji ypač skausmingai prisiminė šį laikotarpį
– sausakimšus vagonus, riedančius į Vakarus, pakeliui mirštan-
čius kūdikius ir jos, jaunos daktarės desperatiškas pastangas pa-
dėti...

Pasibaigus karui, Tubingeno pabėgėlių stovykloje Augusta su-
tiko savo būsimą vyrą, taip pat medicinos daktarą Vacį Šaulį. Jau-
na pora susituokė Vokietijoje ir netrukus išvyko į Čikagą, kur iš-
augino šeimą ir kartu pragyveno 60 metų. Dr. A. Zauniūtė-Šaulienė
Illinojaus universitete baigė medicinos rezidentūrą ir visą profesinį
gyvenimą pašventė pediatrijai, į pensiją išeidama jau sulaukusi
80-ies metų. Savo pasiaukojamos ir jautrios sielos vedama, ji ilgus
metus dirbo Čikagos Sveikatos valdyboje, besirūpinančia nepa-
siturinčiais miesto gyventojais.

Dr. A. Zauniūtė-Šaulienė visuomet tikėjo, kad žmogus turi bū-
ti darbštus ir santūrus, sugebantis pasiaukoti dėl kitų. Ji pati vi-
są savo ilgą amžių pragyveno vadovaudamasi šia filosofija. Tylo-
mis ji atliko didelius darbus, nesiguodė, nedejavo, kai buvo sun-
ku. Augusta buvo nepaprastai šviesios, kilnios ir kuklios sielos
žmogus, bet kartu ji turėjo ir nuostabų humoro jausmą bei
šmaikštumą.

Visiems mums, dr. Augustą Zauniūtę-Šaulienę pažinojusiems
ir mylėjusiems, jos labai truks.
Telydi Ją Amžina Šviesa.
Privatus atsisveikinimas su velione bei jos vyru dr. V. Šauliu
įvyks Čikagoje.

Liūdinti šeima

Dalia K. Strasius, gyvenanti **Ann Arbor, MI**, kartu su metinės
„Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą
paramą.

Palmira Janušonis, gyvenanti **Mundelein, IL**, prisimindama a. a.
Stasę Semėnienę, „Draugui” paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Dr. Grace B. Austin, gyvenanti **Short Hills, NJ**, atsiuntė „Draugui”
68 dol. Esame Jums labai dėkingi už paramą.

Stasė Žemgulis, gyvenanti **New Buffalo, MI**, pratęsė metinę
„Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Angela A. Skladaitis, gyvenanti **Waterbury, CT**, pratęsė metinę
„Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Donatas V. Greb, gyvenantis **Piedmont, CA**, kartu su metinės
„Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. Nuoširdžiausius
padėkos žodžius skiriame Jums.

Dalia Navasaitienė, gyvenanti **Bloomfield Hills, MI**, pratęsė metinę
„Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus aciū, kad remiate
lietuvišką spausdintą žodį.

Palmira Janušonis, gyvenanti **Mundelein, IL**, atsiuntė „Draugui”
50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai aciū Jums už
paramą.

Irena Lileikis, gyvenanti **Omaha, NE**, kartu su metinės „Draugo”
prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius
skiriame Jums.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Šeštadienį, rugpjūčio 9 d., 2 val. p. p.** Beverly Shores Lietuvių klubas kviečia į tradicinę Vasaros gegužinę „Lituanica” parke. Susiburkime pabendrauti, skaniai pavalgyti, pasidžiaugti S. Dariui ir S. Girėnui skirtu paminklu. Atvykę iki Beverly Shores traukinių stoties, pasukite link ežero Broadway gatve ir važiuokite iki East Rippewater Ave. Ši gatvė jus atves į „Lituanica” parką.

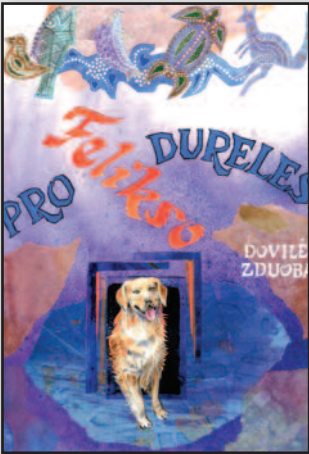
■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugpjūčio 10 d. 10 val. r. švęsime 19-tąjį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Rugsėjo 21 d. 2 val. p. p. vyks iškilmingos parapijos šimtmečio šv. Mišios, kurių pagrindinis celebrantas bus kardinolas Francis George, OMI. Rugsėjo 28 d. 1 val. p. p. Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL) rengiamas parapijos šimtmečio pokylis. Bilietus galite įsigyti

į **Baltijos kelio 25 metų sukakties paminėjimą rugpjūčio 23 d. Daley Center Plaza, Čikagoje, JAV LB Lemonto apylinkė organizuoja autobusą ir ragina JAV LB narius kuo gausiau dalyvauti.** Autobusas nuo Pasaulio lietuvių centro išvažiuos 1 val. p. p., iš miesto centro atgal į Lemontą – 6 val. v. Bilieto kaina 10 dol. Registruokitės skambindami Aleksui Kalvaičiui: **847-863-4991**.

„Pro Felikso dureles”

Pirmosios dvi Dvilės Užubalytės-Zduoba naujos knygelės vaikams „Pro Felikso dureles” siuntos buvo išpirktos kaip mat! Ir štai į „Draugo” knygynėlį iš tolimosios Australijos atkeliavo dar vienas siuntinys. Gražiai dailininkės Ados Sutkuvienės iliustruotoje knygutėje lietuvių kalba pasakojami devynmetės Rimos ir jos šuns Felikso nuotykių pilnoje paslapčių šalyje, tarp kalbančių gėlių ir gyvūnų.

Knygos kaina – 10 dol. (IL pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

pas Viktorą Kelmelį (tel. 773-376-3928) arba klebonijoje (tel. 773-523-1402).

■ **Čiurlionio galerija Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) rugsėjo 5 d., penktadienį, maloniai kviečia į 2014–2015 metų sezono atidarymą. Sezoną atidarysime Daivos Karužaitės, Virginijos Norbuta, Leonos Petreikytės-Siliūnienės ir Magdalenos Stankūnės paroda „Sudie, brangioji vasara”. Parodos atidarymas 7:30 val. v.

■ **Mokslo metų atidarymas Čikagos lituanistinėje mokykloje** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks rugsėjo 6 d., šeštadienį, 10 val. r. Maloniai kviečiame atvykti mokinius ir tėvelius. Čikagos lituanistinei mokyklai reikalingi mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apavičienę el. paštu laimaa@hotmail.com arba tel. 708-296-3192.

Vaikų darželis „Spindulėlis” kviečia registruotis naujiems mokslo metams!

Vaikystė – nepakartojama žmogaus gyvenimo vertybė, o kiekvienas vaikas – unikalus, vienintelis. Vaikų darželis „Spindulėlis” siekia sudaryti palankiausias sąlygas vaikui atsiskleisti ir tobulėti, padeda jam įsiliesti į kolektyvą ir visuomenę, kuria saugią ir sveiką aplinką, skatina vaiko poreikį bendrauti ir bendradarbiauti su kitais.

- Priimamų vaikučių amžius: **3–5 metai**.
- Priimame ir padedame užsipildyti valstijos apmokėjimą.
- Dirbame darbo dienomis: **7 val. r. – 6 val. v.**

9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL 60453 • Tel. 708-422-1433

*Mes į darželį – „Spindulėlį”
Keliam vės tik atsikėlę.
„Spindulėlis”, „Spindulėlis” –
Gražios mūsų šypsenėlės.
„Spindulėlis”, „Spindulėlis” –
Linksmos mūsų dienužėlės.*

Pilietiškas jaunimas sieks naujo rekordo

Šiais metais rugpjūčio 23 dieną minint Baltijos kelio 25-ąsias sukaktuves Jaunimo organizacija DARBAS sieks naujo rekordo – ilgiausios trispalvės Lietuvos istorijoje. Trečiadienį, rugpjūčio 6 d., savanoriai iš visos Lietuvos pradėjo siūti 1,000 metrų trispalvę.
ELTA info /Martyno Ambrazo (ELTA) nuot.

Rekordai, rekordai...

Latvijoje – karščiausia istorijoje diena

Pirmą kartą Latvijos meteorologinių stebėjimų istorijoje oro temperatūra viršijo 37 laipsnių pagal Celsijų ribą.

Rugpjūčio 4 dieną Latvijos Ventspilio miesto meteorologai 13 val. 09 min. užfiksavo naują šalies temperatūros rekordą – 36,9 laipsnio pagal Celsijų, tačiau jau po 2 valandų – apie 15 val. – termometro stulpelis rodė 37,2 laipsnio karščio. Tai kol kas didžiausia užfiksuota temperatūra Latvijos meteorologinių stebėjimų istorijoje ir pirmas kartas, kuomet šalyje viršyta 37 laipsnių riba.

Ankstesnis karščio rekordas – 36,7 laipsnio – nustatytas rugpjūčio 3 dieną. Iki šios datos karščiausia diena Latvijoje laikyta 1943 metų rugpjūčio 4-oji, kuomet termometras Daugpilyje rodė 36,4 laipsnio pagal Celsijų.

Lietuvoje šiemetinė vasara dar nesumušė karščio rekordo, kuris buvo pasiektas 1994 metų liepos 30 dieną, kai Zarasuose temperatūra rodė 37,5 laipsnius karščio.

ELTA

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747